

Xanım Qarabağ qazisi avtoqəzada öldü

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 18-19 oktyabr 2014-cü il Şənbə № 257 (5966) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

ABŞ-la Azərbaycan arasında siyasi gərginlik yüksəlir - niyə?

Ərəstun Oruclu:
"Səbəb Azərbaycanın getdikcə Kremlə yaxınlaşmasıdır"

yazısı səh.4-də

2015 Azərbaycanda dəyişikliklər ili olacaq?

yazısı səh.5-də

Musavatda yeni qurultay olacağı xəbəri yayıldı

yazısı səh.6-də

Azərbaycan ən yeni tarixinin əsas hadisəsi - 18 oktyabr

yazısı səh.9-də

Rəsmi İrəvan Qarabağa görə nonsens durumunda

yazısı səh.11-də

Azərbaycandan gedən 3 ton heroin məsələsində yeni gəlişmə

yazısı səh.13-də

"London" taksiləri kütləvi şəkildə cərimələnir

yazısı səh.15-də

Ermənilərdən prezidentlərin Paris görüşünə təxribat

yazısı səh.2-də

Ucarda 3 maşın toqquşdu, xəsarət alanlar var

yazısı səh.14-də

İŞİD Kobanidən çəkilir, İraqda hücum keçir

yazısı səh.13-də

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsindən şok qərar

yazısı səh.15-də

Rəsul Quliyev əməliyyat olundu

yazısı səh.4-də

ABŞ-ın vitse-prezidentinin oğlu narkoman çıxdı

yazısı səh.2-də

Üç NİDA-çı və bir hüquq müdafiəçisi azadlıqda

PREZİDENT ƏFV SƏRƏNCAMI

VERDİ - TAM SİYAHİ

Dövlət Müstəqilliyi Günü ilə bağlı verilən fərmanla əfv ərizəsi yazmış vicdan məhbusları da azad edildilər; hüquq müdafiəçiləri və deputatlar ölkə başçısının addımını alqışladılar, müxalifət isə əfvin cəmi 4 siyasi məhbusa şamil edilməsindən narazıdır...

yazısı səh.3-də

Rza Hacıyevin adı hallanan qətl "Ürək tutması" ilə ört-basdır olunur

"Mardan Palace"dəki ölüm işinə dair yeni təfərrüatlar; gənc xanım Arzu Zeynalovanın əvvəllər səhhətində problemlər olmasa da, ortaya saxta diaqnoz qoymaq istəyirlər

yazısı səh.6-də

Ziyafət Əsgərovdan beynəlxalq təpkilərə sərt reaksiyalar

yazısı səh.5-də

Adil Qeybullayev:
"Arif Hacılıdan narazı deyiləm, o, kifayət qədər təcrübəli siyasətçidir"

yazısı səh.10-də

Bertil Fogts istefa verdi

yazısı səh.15-də

Arif Hacı xalqı təbrik etdi. Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacı 18 Oktyabr - Milli Müstəqillik günü münasibəti ilə Azərbaycan xalqını təbrik edib. Təbrikdə deyilir: "Hörmətli həmvətənlər! 18 Oktyabr Milli Müstəqillik günü münasibəti ilə hamınızı təbrik edir, Sizə uzun ömür, can sağlığı, xoş güzəran və uğurlar arzulayıram. 18 oktyabr 1991-ci il Azərbaycanın Milli Məclisi tərəfindən "Müstəqillik Haqqında Konstitusiyaya Aktı"nın qəbul olunması tariximizin şərəfli bir

səhifəsidir. Bu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və müstəqilliyi uğrunda apardığımız mübarizənin məntiqi yekunu idi. Ölkəmiz 1920-ci ildə itirdiyi müstəqilliyini əsrin sonunda yenidən bərpa etdi. Azərbaycanın müstəqil bir dövlət kimi BMT-yə üzv qəbul olunması ilə bağlı sənədlərdə müstəqilliyin əldə olunduğu gün kimi məhz bu tarix göstərilir. 18 oktyabr tarixi xeyli vaxt rəsmi bayram kimi qeyd edilərək həmin gün qeyri-ış günü olsa da, hakim rejim xalqımızın müqəddəs dəyərlərinə sayğısızlıq göstərərək, əsas milli bayramımız olan 18 oktyabrı iş günü elan edib. Əksər siyasi qüvvələrin, ziyalıların, ictimaiyyətin davamlı etirazlarına baxmayaraq, bu yanlışlıq aradan qaldırılmır. Hətta nüfuzlu xarici ölkə prezidentləri məhz həmin gün xalqımızı Milli Müstəqillik günü münasibəti ilə təbrik etsələr də, təəssüflər olsun ki, hakimiyyət inadından dönmür. 18 Oktyabr - Milli Müstəqillik günü rəsmi bayram günü statusunun ləyiqincə bərpa edilməsi zəruridir.

Böyük fədakarlıqlar, əvəzsiz itkilər hesabına qazandığımız müstəqilliyin alternativini yoxdur. Bu səbəbdən biz müstəqilliyə real məzmun verməliyik. Bu isə yalnız işğal edilmiş torpaqlarımızın azad edilməsi, azad vətəndaş cəmiyyətinin yaranması, demokratik dövlət qurulması, siyasi və iqtisadi islahatların aparılması ilə mümkün ola bilər. Bizim başlıca hədəfimiz məhz bu istiqamətlərdə mübarizəmizi davam etdirməkdir. İlk növbədə hakimiyyət azad, ədalətli seçkilər yolu ilə formalaşdırılmalıdır. Yalnız xalqın iradəsi ilə formalaşan hakimiyyət ölkənin böhrandan çıxması üçün real addımlar atmağa qadirdir.

Hörmətli həmvətənlər!

Bir daha Sizi Azərbaycanın Milli Müstəqillik günü münasibəti ilə təbrik edir, hamınıza xoşbəxtlik, ailə səadəti, uğurlar və fəal vətəndaşlıq mövqeyi arzulayıram.

Tanı Azərbaycanımızı qorusun!

ABŞ-ın vitse-prezidentinin oğlu narkoman çıxdı

Oğul Bayden ordudan qovuldu

Hanter Bayden

Musavat.com xəbər verir ki, Qərb mediasında yer alan xəbərlərə görə, ABŞ-ın vitse-prezidenti Cozef Baydenin oğlu narkoman olduğuna görə Hərbi Dəniz Qüvvələrindən qovulub. "itv news" bildirir ki, bu barədə qərar hələ bu ilin fevralında verilsə də, qərarın icrası indi həyata keçirilib.

Vitse-prezidentin oğlunun qam analiz olunarkən onun kokaindən asılılığı ortaya çıxıb.

44 yaşlı Hanter Bayden haqqında məlumatın indiyə qədər gizli saxlanılmasının səbəbi kimi, onun "adi dənizçi" olması ilə izah olunub. Qeyd edilir ki, o, tibbi müayinələrin mənfəi nəticəsi əldə olunduqdan sonra hərbi xidmətdən kənarlaşdırılıb.

Oğul Bayden bildirib ki, narkotikdən dolayı Hərbi Dəniz Qüvvələrindən vaxtından əvvəl uzaqlaşdırılmasına təəssüf edir. Hərbi kimi karyerasının uğursuzluğa düçar olmasına görə isə özünü günahlandırır.

"Hərbi Dəniz Qüvvələrində xidmət etmək mənim üçün şərəf idi. Özümü müqəssir bilərəm və hərbi rəhbərliyin qərarına ehtiram göstərirəm", oğul Bayden deyib.

Yayılan məlumatlardan bəlli olur ki, ixtisasca hüquqşünas olan Hanter Bayden 2012-ci ildən Hərbi Dəniz Qüvvələrində xidmət etmək üçün sənədlərini müvafiq orqanlara təqdim edib. O, gələcəkdə Hərbi Dəniz Qüvvələrinin mətbuat xidmətində çalışmaq istəyirmiş.

□ **Elbəy HƏSƏNLİ**

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Ermənilərdən prezidentlərin Paris görüşünə təxribat

Emin Hüseynovu tutmaq üçün qardaşını tapmaq istəyirlər?

Resortyorların Azadlığı və Təhlükəsizliyi (RATI) sədri Emin Hüseynovdan hələ də xəbər yoxdur. Bir neçə gün öncə onun adından bir bəyanat yayılsa da, institut işçiləri E.Hüseynovdan heç bir xəbərləri olmadığını bildirib. Media kluarlarında dolan xəbərlərdə isə bildirilir ki, hakimiyyət indiki məqamda E.Hüseynovu tutmaq üçün fotoreportyor qardaşı Mehman Hüseynovu yaxalamaq istəyirlər. Xatırladaq ki, M.Hüseynov da qardaşı ilə eyni gündən itkindir.

M.Hüseynov bu günlərdə facebookda bir status paylaşsa da, qısa zaman sonra onu silib. Həmkarları ehtiyat edir ki, bu status sayəsində hakimiyyət onun yerini müəyyənləşdirib, yaxalaya və bu üsulla hər iki qardaşı cəzalandıra bilər. İndiki halda E.Hüseynovun ölkədəki xarici ölkə səfirliklərindən birində saxlandığı, ən uyğun zamanda isə sərhəddən çıxarılacağı səslənən versiyalar sırasındadır.

□ **NƏZRİN**

"Yol hərəkəti haqqında" Qanun dəyişdi

Milli Məclisin iclasında "Yol hərəkəti haqqında" Qanunda dəyişikliklər edilib. Avtosfer.az xəbər verir ki, Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli məlumat verib ki, bundan sonra nəqliyyat vasitəsinin icarəyə verilməsinə dair müqaviləni, yaxud nəqliyyat vasitəsindən istifadə edilməsi və ya ona dair sərəncam verilməsi hüquqları ilə bağlı etibarnaməni təsdiq edərək müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərilən məlumat sırasına fiziki şəxslər qeydiyyatda olduqları və yaşadıqları ünvanı, mobil telefon nömrəsini və olduğu halda elektron ünvanını və sürücülük vəsiqəsinin nömrəsini, hüquqi şəxslər isə nəqliyyat vasitəsinin idarə olunmasını həvalə etdikləri şəxsin müvafiq məlumatlarını da əlavə etməlidir.

Digər dəyişikliyə görə, sürücü sürətdən və hərəkət şəraitindən asılı olaraq ələ ara məsafəsi seçməlidir ki, qabaqda gedən nəqliyyat vasitəsi sürəti kəskin azaltdıqda və ya gözlənilmədən dayanıqda, onunla toqquşmanın qarşısını almaq mümkün olsun.

Erməni tərəfinin bu ilin yayında girov götürdüyü kəlbəcərli azərbaycanlılar Dilqəm Əsgərov (1960-cı il təvəllüdü) və Şahbaz Quliyev (1968) üzərində qondarma məhkəmə prosesinin başlanacağı tarix bəlli olub. Musavat.com-un erməni informasiya qaynağına istinadən verdiyi xəbərə görə, "proses" oktyabrın 27-də start götürəcək.

"Məhkəmə" Xankəndində "hakim" Anatoli Tadevosyanın sədrliyi ilə başlayacaq. Maraqlıdır ki, eyni gündə Parisdə Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında görüş olmalıdır.

Xatırladaq ki, soydaşlarımız "sərhədləri qanunsuz keçmək"də, qanunsuz silah-sursat gəzdirməkdə və qətlə günahlandırılır. Halbuki, onlar ermənilərin öldürdüyü Həsən Həsənov da daxil, Kəlbəcərdə öz doğmalarının qəbirlərini ziyarət etməyə getmişdilər.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Bakıda vasitəçilərlə son görüş zamanı onlardan azərbaycanlı girovların azad edilməsinə yardımçı olmağı istəmişdi.

QHT Şurası ilə Milli Məclis arasında Memorandum imzalandı

Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ilə Milli Məclis arasında əməkdaşlıq haqqında Memorandum imzalandı. Mərasimdə çıxış edən Milli Məclisin "Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu" komitəsinin sədri Əli Hüseynli deyib ki, spiker Oqtay Əsədovun təşəbbüsü ilə imzalanan bu Memorandum "İctimai iştirakçılıq haqqında" qanunun ruhuna uyğun olaraq parlamentin Şura və vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə daha sıx münasibət qurmaq istəyinin ən bariz göstəricisidir. Millət vəkili Memorandumun Milli Məclislin QHT-lərlə münasibətlərini tənzimləyən sənəd olacağını bildirib.

Şura sədri, millət vəkili Azay Quliyev Memorandumun imzalanmasının vətəndaş cəmiyyətinin həyatında yeni mərhələnin başlanğıcı olduğunu bildirərək bununla QHT-lərin qanun yaradıcılığı prosesinə daha yaxından cəlb ediləcəyini və Milli Məclislin vətəndaşlarla əlaqələrini qurulmasında mühüm rol oynayacağını deyib. Azay Quliyev vətəndaş cəmiyyətinin inkişaf etdirilməsi üçün prezident İlham Əliyevin söylərinin, sərəncamlarının öz səmərəsini verdiyini və bu gün QHT-lərin dövlətin əsas partnyoru olduğunu qeyd edib.

Şura sədri Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı sahəsində əldə etdiyi uğurların hələ 2011-ci ildə Avropa İttifaqının təşkilatçılığı ilə keçirilən beynəlxalq toplantıda modern nümunə kimi göstərildiyini və bunun dövlətimiz və QHT-lər üçün böyük uğur olduğunu bildirib. Hazırda bütün ictimai əhəmiyyət kəsb edən məsələlərdə QHT-lərin əsas tərəfdaşı olduğunu bildiren Şura sədri bunu dövlət siyasətinin təntənəsi adlandırıb.

Millət vəkili Hadi Rəcəbli imzalanan memorandumun QHT sektorunun inkişafına mühüm töhfə verəcəyini deyib.

Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni Milli Məclislə Şura arasında imzalanan Memorandumun beynəlxalq təşkilatlara və sivil dünyaya Azərbaycan dövlətinin vətəndaş cəmiyyətinin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı siyasi iradəsinin göstəricisi olduğunu qeyd edib.

Sonra Şura adından A.Quliyev, Milli Məclis adından Ə.Hüseynli Memorandumu imzalayıblar.

Qarabağ əlili olan qadın avtoqəzada öldü

Bakıda 1 nəfərin ölməsi, 2 nəfərin xəsarət alması ilə nəticələnən ağır yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Hadisə şahidinin APA-ya verdiyi xəbərə görə, Binəqədi rayonu ərazisində, Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin qarşısında "Jeep" markalı və "NazLifan" markalı avtomobillər toqquşub.

APA-nın məlumatına görə, həlak olan "Lifan" markalı avtomobilin sürücüsü, Qarabağ əlili, 1975-ci il təvəllüdü Sevil Abbasovadır. Ona əllilər üçün nəzərdə tutulan avtomobil iki ay əvvəl bağışlanmışdır.

Həmin avtomobildəki iki sərnişin də xəsarət alıb. Onlardan biri axar.az saytının əməkdaşı Nahid Cəbrayıldır. O, yazıçı-publisist Pərviz Cəbrayılın qardaşdır. Xəsarət alan N. Cəbrayıl Klinikı Tibbi Mərkəzə yerləşdirilib.

İlkin ehtimala görə, qəzaya "JEEP" markalı avtomobilin sürücüsünün ötmə qaydalarının pozması səbəb olub.

İŞİD üzvü olan azərbaycanlı gənc edam edildi

Suriyanın Kobani şəhərində kürd silahlıları "İslam dövləti" qruplaşmalarının sıralarında döyüşən azərbaycanlı gənci edam ediblər.

APA-nın "France Press" agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, Türkiyəyə sığınan suriyalı kürd qaçqınlardan Cüneyt Hemo adlı şəxs AFP-yə müsahibəsində Kobanidə 20 yaşlarında olan azərbaycanlının əsir götürülməsindən söz açıb.

O bildirib ki, Kobani şəhərinin qərb hissəsində gedən atışmalar zamanı ələ keçirilən döyüşçünü məscidə aparıblar: "Onunla danışaraq fikrini dəyişməyə çalışdılar. Amma o, döndə-döndə deyirdi ki, biz kafirlik və onlar bizi doğru İslam yoluna gətirmək əmrini yerinə yetirirlər. İyirmi yaşlarında olardı. Ərəbcə danışdı. Azərbaycanlıdan bu torpaqları "kafirlərdən xilas etmək üçün" gəldiyini dedi. O, dayanmadan yalvarırdı ki, onu öldürək, çünki belə cənnətə gedəcək".

C.Hemonun sözlərinə görə, dindirilən zaman təmkinli davranan azərbaycanlı gənc ancaq öldürülməsini istəyib və mübahisə uzandıqda, kürd silahlıları onun başına atəş açaraq öldürüblər.

Sözgedən azərbaycanlı İŞİD üzvünün kimliyi barədə əlavə məlumat yoxdur.

Əli Həsənov İran jurnalistləri ilə nələri müzakirə edib?

Əli Həsənov

Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov ötən gün Bakıda səfərdə olan iranlı jurnalistləri qəbul edib.

Bu barədə "Trend" İran İslam Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyinə istinadən məlumat verir.

Ə.Həsənov iranlı jurnalistlərlə görüşdə İslam ölkələri jurnalistləri arasında əməkdaşlıq platformasının yaradılmasının zəruriliyini vurğulayıb: "Azərbaycan jurnalistləri belə

formatlar çərçivəsində Rusiya, Türkiyə və Orta Asiya ölkələrindən olan həmkarları ilə əməkdaşlıq edirlər. Azərbaycan mediası qonşu İran mediası ilə də müəyyən formatda əməkdaşlıq edə bilər və bu, ikitərəfli əlaqələrin inkişafına müsbət təsir göstərirdi".

İran səfiri Möhsün Pakayinin də qatıldığı görüşdə Ə.Həsənov qeyd edib ki, ilk növbədə, Azərbaycan və İran KİV-ləri arasında əməkdaşlıq mərkəzi yaradaraq əlaqələri daha da möhkəmləndirmək, daha sonra digər müsəlman ölkələrinin KİV-lərini bu prosese cəlb etmək olar. O, məsələni gələcəkdə İran səfiri ilə müzakirə edəcəyini söyləyib.

PA rəsmisi bildirib ki, KİV-lərin xalqın mədəniyyət və düşüncə tərzinin formalaşmasında rolu böyükdür. O, qeyd edib ki, Azərbaycan tərəfi İslam ölkələri mediasını əlaqələndirəcək əməkdaşlıq platformasının, xüsusilə Azərbaycan və İran KİV-ləri arasında belə bir qurumun yaradılmasını təqdir edir və İranda da aidiyyəti qurumların bu məsələyə diqqətlə yanaşacağına ümid bəsləyir.

Ə.Həsənov bezi Azərbaycan və İran KİV-lərinin hər iki ölkə haqqında mənfii məlumatlar yaymağa çalışmasını tənqid edərək deyib ki, əgər KİV-lər müsbət amilləri daha çox öne çıxarsalar, şübhəsiz, bu, ikitərəfli əlaqələrin inkişafına da təsir edəcək.

Xatırladaq ki, İranın müxtəlif media orqanlarını təmsil edən altı nəfərlik heyət oktyabrın 14-dən Bakıda səfərdədir.

Rəsul Quliyev əməliyyat olunub

Yaxınları onun Tiflisə yaxın zamanlarda gəlməsini mümkünsüz sayır

Rəsul Quliyev

Kəçmiş spiker Rəsul Quliyev 2015-ci il parlament seçkiləri öncəsi Azərbaycana qayıdacaq. Publika.az-a özəl mənbədən daxil olan məlumata görə, R. Quliyev uzun müddətdir Azərbaycana dönməyi və siyasi həyata yenidən başlamayı düşünür.

"Bunun üçün ABŞ-da müxtəlif dairələrdən dəstək əldə etməyə çalışır. İndiyə qədər ABŞ siyasi dairələri onun bu istəyini o qədər də ciddiye almırdılar, lakin gələn il parlament seçkiləri öncəsi onun Bakıya gəlməsi

si və ölkədə siyasi müxalifətin güclənməsinə dəstək verməsi gözlənilir", - deyə mənbə bildirib.

Mənbə onu da qeyd edib ki, R. Quliyev Bakıya gələ bilməyə, Azərbaycana sərhəd olan ölkələrin birində məskunlaşacağı və beləliklə, ölkədəki proseslərə daha yaxın olmağı düşünür.

Bu ölkə Rusiya deyil, çünki son proseslərdən sonra ABŞ-dan Rusiyaya gəlib burda Azərbaycandakı siyasi proseslərə qoşulmaq çətinidir. Məlumatla görə, R. Quliyev optimal variant kimi Gürcüstanı düşünür. Hətta bunun üçün müəyyən fəaliyyətə başladığı da deyilir.

Qeyd edək ki, bir müddət öncə R. Quliyev Publika.az-a müsahibəsində Azərbaycana qayıtmaq məsələsinə toxunarkən qonşu ölkələrin birində yerləşməyi istisna etməmişdi.

"Türkiyə, Rusiya və Gürcüstan variantları var, amma bu ölkələrin hökumətləri məni bu ölkəyə buraxmır. Şərait elə gətirib ki, həmin bu 3 sərhəd ölkədə Avropa dəyərlərini qəbul edən hökumətlər formalaşmayana qədər oralara gəlmək problemə çevriləcək. İranda isə progressiv qüvvələr nəhayət İslam fundamentalizmini üstələsələr mənim yaxın ölkələrə gəlmək şansım reallaşacaq", - deyə eks-spiker bildirmişdi.

R. Quliyevin yaxınları isə müsəvat.com-a bildiriblər ki, sabiq spikerin Tiflisə gəlib-gəlməyəcəyi haqda onlarda dəqiq məlumat yoxdur: "Amma onun Tiflisə yaxın vaxtlarda gəlməsi inandırıcı deyil. Çünki Rəsul Quliyev bu yaxınlarda ağır cərrahi əməliyyat keçirib və bu üzden uzaq yaxın müddətdə uzaq səfərlərə çıxması mümkünsüzdür".

□ T.ƏHMƏDLİ

Amerika Birləşmiş Ştatları çərşənbə günü yaydığı bəyanatında Azərbaycan hakimiyyətinin Leyla və Arif Yunusları həbsdən azad edilməsini tələb edib. Dövlət Departamentinin sözcüsü Jen Psakinin çərşənbə günü yaydığı bəyanatda ABŞ-ın hüquq müdafiəçisi Leyla Yunusun "pisləşən səhhətinə baxmayaraq" məhkəməyə çıxarılmadan həbsdə saxlanılmağa davam etməsinə görə "ciddi narahatlıq keçir"diyini bəyan edib. Dövlət Departamentinin təmsilçisi ABŞ-ın Leyla Yunusun fiziki təhlükəsizliyi barədə xüsusi narahatlıq keçirdiyini də ifadə edib.

Dövlət Departamentinin bəyanatında həmçinin Leyla Yunusun həyat yoldaşı Arif Yunusovun da səhhətinin pisləşdiyi qeyd olunur. "Biz Azərbaycan hakimiyyətini humanitar əsaslarla Leyla Yunusun müstəqil tibbi müayinədən keçirilməsinə ... və daha yaxşı şəraitlə təmin olunmasına çağırırıq". ABŞ Azərbaycanı qanunun aliliyinə hörmət etməyə və "fundamental azadlıqlarından istifadə etdiklərinə görə" həbs olunan digər şəxsləri azadlığa buraxmağa çağırıb.

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Yunuslarla bağlı Azərbaycan hakimiyyətinin ünvanına ittiham dolu bəyanatı Bakının diplomatik mühitin ən sət tədbirlərindən birinə vadar edib. Rəsmi Bakı Vaşinqtona "daxili işlərimizə qarışmayın" havasında nota verib.

"Amerika Birləşmiş Ştatlarının davamlı şəkildə Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq cəhdləri tamamilə qəbul edilməzdir".

Bu sözləri isə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat xidmətinin rəhbəri vəzifəsini icra edən Hikmət Hacıyev "Trend" Agentliyinə açıqlamasında deyib.

H. Hacıyevin sözlərinə görə, Leyla və Arif Yunusların işinə baxılarkən qanunun aliliyi və məhkəmə-hüquq sisteminin müstəqilliyi tam təmin olunub: "ABŞ-ın bu kimi əsassız müdaxiləsi qanunun aliliyinin və ABŞ-ın öz üzünə götürdüyü öhdəliklərinin kobud şəkildə pozulmasıdır. İnsan hüquqlarının xarici siyasət aləti edilərək, siyasi təzyiq göstərmək məqsədilə istifadə olunması cəhdləri artıq çoxdan özünü nüfuzdan salıb. İnsan hüquqlarına siyasi mülahizələr, seçimli və ikili standartlar baxımından yanaşmaq yolverilməzdir".

XİN rəsmisi ABŞ-ın insan haqları dedikdə yalnız Qərb institutları ilə əməkdaşlıq edən şəxsləri nəzərdə tutmasına da təkpi verib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda ən çox haqqı tapdanan vətəndaşlar Ermənistanın işğalı nəticəsində yurdundan didərgin düşən insanlardır: "İnsan hüquqlarının "carçısı" qismində çıxış edən dövlətlərin və konkret bu halda ABŞ-ın Ermənistanın işğalı nəticəsində ən ibtidai hüquqlardan belə məhrum olmuş azərbaycanlı məcburi köçkün və qaçqınların hüquqlarına və Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində törədilmiş qanlı etnik təmizləmə hallarına diqqətlə yanaşması daha təqdirləyici olardı".

Bu aksent Milli Məclisin 17 oktyabrda keçirilən iclasında da davam etdirilib. Hakimiyyətə bağlı olan deputatlar Avropa Birliyinin və Amerikanın

rının hüquqlarına sayğı ilə yanaşmalıdır, cəmiyyətin feal üzvlərini şərəyləyib tutmamalıdır. İkinci də, beynəlxalq birliyin insan haqlarına sayğı ilə bağlı çağırışlarına bu cür kəskin reaksiya verilməsinə ehtiyac yoxdur. İndiyə qədər Azərbaycanda dəfələrlə siyasi, ictimai fəallar həbs edilib. Ancaq ABŞ heç zaman həmin

binin müavini Viktoriya Nulandla görüşü olmuşdu. Həmin görüşdə ABŞ Dövlət Kabinin demokratiya, insan haqları və əmək məsələləri üzrə müşaviri Tomas Melianın Azərbaycana səfəri ilə bağlı müzakirələr aparılmışdı. Ancaq Azərbaycan bu səfəri təşkil etmədi. Həmin müddətdən bu yana Rusiyanın xeyli sayda

ABŞ-la Azərbaycan arasında siyasi gərginlik yüksəlir - niyə?

Ziyafət Əsgərov: "Amerikanın özündə irqçilik zəminində çox böyük problemlər var"

Ərəstun Oruculu: "Səbəb Azərbaycanın getdikcə Kremlə yaxınlaşmasıdır"

siyasi dustaqlarla bağlı açıqlamalarına kəskin reaksiyalar veriblər.

Yada salaq ki, Azərbaycanla ABŞ arasında diplomatik skandal, qarşılıqlı nota verilməsi ilə bağlı praktika əvvəllər də olub. 2010-cu ilin sentyabrında Dağlıq Qarabağ rejiminin "parlament rəhbəri" Aşot Qulyan ABŞ Konqresində görüşlər keçirərkən o zaman ABŞ-ın Azərbaycandakı müvəqqəti işlər vəkili postunu tutan Adam Sterlinq Xarici İşlər Nazirliyinə dəvət edilmiş, ona Azərbaycan tərəfin notası təqdim olunmuşdu.

O zaman diplomatik səviyyədə narazılığın davam etməməsi üçün ABŞ Dövlət Departamenti Azərbaycanın ABŞ-dakı səfirliyinə bildirmişdi ki, Aşot Qulyanın səfəri rəsmi xarakter daşımayıb, o, Ermənistan vətəndaşları olaraq ABŞ-a şəxsi səfər edib.

2009-cu ildə isə Azərbaycan ABŞ-ın Dağlıq Qarabağa 8 milyon dollar yardım ayırmasına etiraz olaraq nota vermişdi.

ABŞ-Azərbaycan münasibətlərində yaranan gərginliyi "Yeni Müsavat"a şərh edən "Şərq-Qərb" Araşdırmalar Mərkəzinin direktoru Ərəstun Oruculu deyir ki, məsuliyyət Azərbaycan tərəfin üzərindədir: "Dövlət Departamenti həmin bəyanatda öncə Azərbaycanın Avropa Şurası, Avropa Birliyi, ATƏT və digər qurumlar qarşısında üzünə götürdüyü öhdəliklərini yada salır. Azərbaycan dövləti belə xoşagəlməz durumla qarşılaşmaq üçün özü öz vətəndaşla-

həblərə bu qədər sərt reaksiya verməyib. Vaşinqton indiyə qədər heç vaxt hansısa məhbusun azad edilməsi ilə bağlı mövqə açıqlayanda "tələb edirik" ifadəsini işlətməyib. Bakını qıcıqlandıran əsas məqam da görünür ki məhz bu ifadədir".

Ərəstun Oruculu deyir ki, ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin son bir il yarımındaki dinamikasına baxdıqda bu cür qarşılıqlı ittihamların olacağı gözlənilən idi: "Bu, məntiqli bir mərhələdir. ABŞ-Azərbaycan münasibətləri xeyli dərəcədə korlanıb. Mən əsla, nə ABŞ-a, nə də hansısa tərəfə vəkilik etmək istəmirəm, ancaq hər şey qarşılıqlıdır. Azərbaycan rəsmilərinin ritorikasında ABŞ-a qarşı son dərəcədə sərt ifadələr var. Guya ABŞ Azərbaycanı dağıtmaq istəyir, qarışdırmaq istəyir, inqilab hazırlayır. Bu ittihamların heç birinə ABŞ reaksiya verməyib. Ona görə də indi Bakının Vaşinqtona nota verilməsini anlamaq bir qədər çətinidir. ABŞ-ın neçə vətəndaşı az qala dövlət çevrilişinə cəhdə ittiham edilərək Azərbaycan-dan qovulub, ABŞ-a bağlı qurumların işi ilə bağlı bir neçə cinayət işi qaldırılıb. Gec-tez Vaşinqton buna cavab verməli idi. Mən əminəm ki, Vaşinqtonun sərt ritorikası davam edəcək. Çünki Azərbaycanın addımları adekvat deyil".

Ərəstun Oruculun fikrincə, ABŞ-ı Azərbaycanda incik salan əsas məsələ rəsmi Bakının sürətlə Rusiyaya yaxınlaşmaq siyasəti yürütməsidir: "Bir müddət öncə Elmar Məmmədyanın ABŞ dövlət kati-

rəsmi şəxsi Bakıya səfər edib. Rusiya müdafiə naziri, Moskva meri, Dumanın deputatları Azərbaycana gəlib, ən yüksək səviyyədə qəbul edilib. Bu faktlar Azərbaycanın öz xarici siyasət kursunu Kremlə tərəf meylləndirdiyini sübut edir. İndiyə qədər Vaşinqton Azərbaycan rəsmilərinin erköyün davranışlarına susmasının tək bir səbəbi Azərbaycanı tərəfdaş görmək istəyi idi. Əgər bu tərəfdaşlıq baş tutmursa, Azərbaycan da qarşı düşməyə meyllənirsə, təbii indiyə qədər Qərbin tutduğu yumşaq mövqə dəyişəcək, sərtləşəcək. Qərb insan haqları ilə bağlı məsələləri gündəmə gətirərkən Azərbaycanı onu Qarabağ qaçqınlarının pozulan hüquqlarının müdafiəsinə çağırmasına gəlinə, bu son dərəcə qeyri-ciddi görünür. Ortaya sual çıxır - niyə Azərbaycan bu tələbi Qarabağın işğalında birbaşa əli olan Rusiyaya qarşı səsləndirmir?"

Ərəstun Oruculun fikrincə, ABŞ-Azərbaycan münasibətlərində gərginlik yüksələn xətlə davam edəcək: "Obrazlı desək, ABŞ Azərbaycanı 1 il yarımır Vaşinqtona yönəltmişdi artelleriya atəşinə cavab verməkdədir".

Hakimiyyət isə fərqli fikirdədir. **Milli Məclisin sədr müavini Ziyafət Əsgərov APA-yə** deyib: "Bir Leyla Yunusa görə Azərbaycan heç vaxt təklənə bilməz. Doğrudanmı Amerika Birləşmiş Ştatlarının problemləri qurtarıb, indi Leyla Yunusla maraqlanırsınız?! Məgər onların özündə problem yoxdur?!"

Onun sözlərinə görə, Amerikada irqçilik zəminində çox böyük problemlər var: "Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq lazım deyil. Hansısa erməni lobbisinin, hansısa qüvvələrin təsiri altında Azərbaycanla bağlı qərəzli bəyanatlar verilsə, buna təəssüf etmək lazımdır".

Z.Əsgərov deyib ki, Azərbaycanla qarşı kampaniyalar çoxdan başlayıb, beynəlxalq aləmin Azərbaycana qarşı təhdidlərini rəsmi Bakı çox gözəl başa düşür: "Bəzi qüvvələr Azərbaycanın onlara həssas verməsini istəyir".

□ **Aygün MURADXANLI**

Milli Məclisin 1-ci vitse-spikeri, Təhlükəsizlik və Müdafiə Komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov parlamentdə jurnalistlərin suallarına cavab verib. "Yeni Məsəvat"ın əməkdaşının da bir sıra aktual məsələlərlə bağlı ünvanladığı suallara vitse-spikerin ilginç cavabları oldu. Z.Əsgərov öncə Bakı ilə Moskva arasında intensivləşən əlaqələrdən danışdı və Azərbaycanın Gömrük İttifaqına münasibətinə aydınlıq gətirdi. Həmçinin 7 rayonun qaytarılmasının müqabilində Azərbaycanın bu təşkilata üzv ola biləcəyi haqda informasiyalara münasibətini açıqladı:

- Azərbaycanın Rusiya ilə həm iqtisadi, həm də humanitar sahədə yaxşı münasibətləri var. Bu münasibətlər təkcə Rusiya ilə belə deyil. Biz ikitərəfli münasibətlərə həmişə üstünlük vermişik. Azərbaycanın Avropa İttifaqı, Avropa Parlamenti ilə də yaxşı münasibətləri var. Biz fərq qoymuruq ki, kimləsə daha üstün münasibətlər quraq. Azərbaycan inkişafın əlverişindədir ki, bir çox dövlətlərin, o cümlədən Rusiyanın ölkəmizə marağı artıb. Sözsüz ki, xarici siyasətimizi milli maraqlar üzərində qururuq. Azərbaycan ikitərəfli münasibətlərə üstünlük verir. O, Azərbaycanın Avrasiya İttifaqına üzv olacağı təqdirdə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunması ilə bağlı məsələlərə də münasibət bildirib. Biz Qarabağa görə hansısa ittifaqa üzv ola bilmərik. Qarabağ elə bir məsələdir ki, onunla ticarət etmək olmaz. Dağlıq Qarabağ və ona bitişik yeddi rayon Azərbaycanın əzəli torpaqlarıdır. Biz kiminsə qabağında belə bir məsələ qoymamışıq ki, hansısa ittifaqa girək, sora bizə Qarabağı versinlər. Məsələni belə qoymuşuq ki, Dağlıq Qarabağ və ona bitişik rayonlar Azərbaycanın əzəli torpağıdır və Azərbaycanın tərkibində də olmalıdır. Ümumiyyətlə, bu və ya digər ittifaqa, ya hərbi, ya iqtisadi blok olsun, Azərbaycanın siyasəti bundan ibarətdir ki, biz ümumiyyətlə, bloklara qoşulmayan ölkələrin hərəkətinin üzvüyük. Hərbi və digər bloklara qoşulmuruq, ikitərəfli iqtisadi-siyasi, humanitar münasibətlərə daha çox üstünlük veririk.

- Ziyafət müəllim, bir neçə gündən sonra Ollandın təşəbbüsü ilə prezidentlərin Paris görüşündə masa üzərində sülh sazişi qoyula bilərmi?

- Biz həmişə buna hazır olmuşuq. Xarici işlər naziri cənab Elmar Məmmədov da bəyan etdi ki, Azərbaycan sülh sazişinə hazırdır, sadəcə Ermənistan boyun qaçırır.

- Ortada referendum məsələsi olsa belə?

- Yox, ortada referendum məsələsi yoxdur. Bu gün danışqlar prosesində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü müzakirə predmetidir.

- Dağlıq Qarabağ daxildir?

- Əlbəttə. Dağlıq Qarabağ və ona bitişik rayonlar hamısı.

- Ermənistan Avrasiya İttifaqına üzvlüyünü rəsmiləşdirəndən sonra məntiqlə Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında gömrük postları qurulmalıdır. Orada gömrüyə kim nəzarət edəcək?

- Yox, bilirsiniz Ermənistanın Avrasiya İttifaqına girməsi hələ ratifikasiya olunmalıdır. On-

dan sonra məsələnin texniki detalları gündəmə gələcək. Nəzəri danışmayaq, vaxtı çatanda görəcəyik.

- Avropa Parlamentinin İlqar Məmmədovla qərarı barədə nə deyə bilərsiniz?

- Mən o qərarla tanış deyiləm, bir söz deyə bilmərəm. Oxumadığım şey haqqında fikir bildirə bilmərəm.

- Mədən Sənayesində Şəffəfliyə Təşəbbüsü Azərbaycana yanvar ayına qədər vaxt verilib?

- O nə təşkilatdır elə? Hardan əmələ gəlir bu təşkilatlar.

- İqtidar təmsilçisi kimi beynəlxalq hesabatlarda Azərbaycanın adının Venesuela, Rusiya ilə yanaşı çəkilməsindən narahat deyilsiniz?

- (gülür) Baxır o adları kimlər çəkir.

- Barak Obama.

- Əgər sabah Obamaya qarşı irqçilik zəminində impiçment qaldırıcaqlarsa, buna da təəcüblənməyin.

- Rəsmi Bakının Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinə sədrliyi dövründə belə situasiya ilə üzlaşması da suallar doğurur. Niyə bu proses

məmnun görünür, elədirmi?

- Mən deyə bilmərəm kim məmnun görünür. Amma əsas odur ki, biz məmnun görünək, siyasətimizi müstəqil aparacaq və xalqımıza arxalanaq.

- Jirinovskiyə sizin münasibətinizin fərqli olduğunu bilir. Onun Bakı səfərindən sonra Rusiya dövlətinin Azərbaycana münasibətində ciddi dəyişikliklərin yaranacağını demək olarmı?

- Rusiyanın Azərbaycana münasibətini Jirinovski ilə ölçmək lazım deyil. O, xahiş etmişdi və Bakıya gəldi. Hər hal-

Mehman Əliyev

Sərdar Cəlalov

Birinci vitse-spikerdən beynəlxalq təpkilərə sətir reaksiyalar

"İstəyirlər ki, Azərbaycan onlara hesabat versin"

Ziyafət Əsgərov

Ziyafət Əsgərov: "İstər Avropada, istər Amerika qitəsində heç bir dövlət deyə bilməz ki, onlar hüquqi dövlətin ən zirvəsinə gəlib"

Hər bir QHT bir söz deyəcək, indi ona reaksiya verməli deyilik ki.

- Prezidentlərin görüşündə Qarabağla bağlı danışıqların nəticəsindən müsbət nəyə gözləyirsinizmi?

- Hər bir görüşdə xüsusi irəliləyiş olmasa da, görüşlərin özünün bir əhəmiyyəti var. Ən azından həmsədr ölkələr öz səylərini artırmalıdır. Amma Azərbaycanın əvvəlki mövqeyi yerində qalır: biz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasını, Ermənistanın Dağlıq Qarabağ və ətraf ərazilərdən çəkilməsini istəyirik, danışıqlar da bu müstəvidə gedir.

məhz indi başlayıb?

- İndi başlamayıb. Azərbaycana qarşı kampaniyalar çoxdan gedir. Azərbaycana qarşı təhdidlərin səbəbini biz özəl bilirlik. Azərbaycan çox inkişaf edən ölkədir. Azərbaycanı gözü götürməyən qüvvələr var. İstəyirlər ki, Azərbaycan onlara hesabat versin, hesablaşsın. Biz müstəqil dövlətlik, inkişafımızı özümüz müəyyənləşdiririk və bu inkişafın qarantı Azərbaycan xalqıdır. Bu da bəzələrinin xoşuna gəlmir, bunu həzm edə bilmirlər. Məgər biz inkişaf etmək üçün kimdənə icazə almalyıq?

- Sanki Rusiya Azərbaycanın üzvləşdiyi situasiyadan daha

da o, Bakıya nə üçün gəldiyini özü gözəl bilir. Burada çox yüksək səviyyədə görüşlər keçirdi. Bu adamın indiyə qədər Azərbaycan dövlətinə, dövlətçiliyinə, xalqına münasibəti bəllidir. Hər halda gəlib gözü ilə görsəydi yaxşı idi. Gəldi, Azərbaycanın inkişafını da gördü. Qayıdandan sonra isə Dövlət Dumasında AMEA-nın Tarix İnstitutu ilə bir yerdə yaxşı bir tədbir keçirdilər, bütün həqiqətlər bir daha deyildi, Rusiyanın Qafqaz siyasəti və ermənilərin Qafqaza gəlməsi məsələsi həmçinin. Bunun nəyi pisdir ki?

- Siz əminsinizmi ki, Rusiya gəlməli Azərbaycanla dostluq səfərinə gəlib?

- Bəli, dostluq səfərinə gəlib. - Professor Yaqub Mahmudov hesab edir ki, Ermənistan Batum müqaviləsi şərtlərini pozduğu üçün İrəvanın Azərbaycana geri qaytarılması məsələsi qaldırılmalıdır. Sizin məsələyə münasibətiniz necədir?

- Yaqub müəllim gözəl tarixçilərdən biridir, bu, onun əsaslandırılmış fikridir.

- Bu, realdırmi?

- Bunu Yaqub müəllimdən soruşsanız, daha yaxşı olar.

- Prezident sərhəd bölgələrindəki hadisələrlə bağlı sərəncam imzaladı, burada təhlükəsizliklə bağlı məsələlər də yer alıb. Bununla bağlı Milli Məclisdə hansısa qanunvericilik aktlarına dəyişiklik olacaqmı?

- O məsələ ilə bağlı bizim Müdafiə Nazirliyi ilə yaxşı əlaqələrimiz var, onlarla da söhbətimiz olub. Əgər o sərəncamla bağlı hansısa qanunvericilik aktlarına ehtiyac olacaqsə, sözsüz biz buna hazırıq. Sözsüz bu, çox ciddi sərəncamdır. Azərbaycanın təhlükəsizliyi, o cümlədən informasiya təhlükəsizliyi, sərhədlərinin daha da möhkəmləndirilməsi baxımından olduqca ciddi sənəddir. Yəqin ki, qanun layihələrinə ehtiyac olacaq.

2015 Azərbaycanda dəyişikliklər ili olacaq?

Ölkədə demokratiya istiqamətində ciddi addımlar atılacağı proqnozlaşdırılır; siyasi partiyalardan buna inananlar da var, inanmayanlar da...

2015-ci ildə Azərbaycanda ciddi dəyişikliklər olacağı proqnozlaşdırılır. Ekspertlər hesab edir ki, gələn il demokratiya istiqamətində mühüm addımlar atıla bilər. Dəyişiklikləri həm də 2015-ci il parlament seçkiləri ilə əlaqələndirilir.

Xatırladaq ki, "Turan" İnformasiya Agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev 2015-ci ildə ölkədə ciddi dəyişikliklər olacağını anonsunu verib: "Məndə olan məlumata görə, gələn ilin əvvəlləri ölkədə yeni siyasət elan olunacaq. Yəni yumşalma, demokratiyanın bərqərar olunması istiqamətində addımlar atılacaq. Azərbaycan 2015-ci ildə idarəolunan demokratiya fazasına keçəcək. Hökumət bunu öz istəyi və arzusu kimi təqdim edəcək. Ona görə o vaxta kimi bacardıqları qədər bəzələrinin sıradan çıxarırlar. Kim qalsa, onunla əməkdaşlıq etmək və irəli getmək planı var. Ümumilikdə dünyada gedən proseslər göstərir ki, bunlar olmalıdır".

Siyasi partiyaların bununla bağlı mövqeyini öyrəndik.

Məsəvat funksioneri Gülağa Aslanlı da dəyişikliklərin gözlənilmədiyini bildirdi: "Dünyada baş verən son hadisələr xüsusən, Ukrayna ilə bağlı Qərb dövlətlərinin Rusiyaya qarşı təzyiqlərinin artması fonunda Avropada dəyişikliklər olacağı gözlənilir. Bu dəyişikliklərin sonunda Ukraynanın qalib çıxacağına ümidliyəm. Rusiyanın mövqeyinin zəifləyəcəyi göz önündədir. Təbii ki, belə olan halda Azərbaycan hakimiyyəti müəyyən addımlar atmalıdır. İqtidar mövcud islahatlara başlamalıdır. Belə olarsa, həm hakimiyyətin, həm də xalqın mənafeinə yönəlmiş addım olar. Əgər əks addımlar atılarsa, bu heç də xeyir verməyəcək".

Milli Şuranın mətbuat xidmətinin rəhbəri Oqtay Güllaliev də 2015-ci ildə ciddi dəyişikliklər olacağına inandığını qeyd etdi: "Mənə elə gəlir ki, ciddi dəyişikliklər gözlənilir. Bunun bir sıra səbəbləri var. Ölkə daxilində və xaricində baş verən hadisələr digər diktə edir ki, hakimiyyət yürütdüyü siyasətdən geri çəkilməlidir. Ölkə daxilində müxalifət arasında təşkilatlanma işləri gedir. Eyni zamanda ölkədə kifayət qədər məhsus var. Qanunsuz həbslər də göstərdi ki, insanlar qorxub geri çəkilmədi. Bu artan xətt üzrə davam edir. Bildiyimiz kimi, 2015-ci ildə parlament seçkiləri keçiriləcək. Son 5 ildə Azərbaycan parlamentinin müxalifətsiz olduğunu hər kəs gördü. Digər tərəfdən, Avropa Parlamentinin son qətnaməsi Azərbaycana qarşı təzyiqlərin olacağı anonsunu göstərdi. Beynəlxalq təşkilatlar ölkəmizdə baş verən proseslərə biganə deyil. Bundan əlavə, ölkəmizdə gələn il Yay Olimpiya oyunları keçiriləcək. Düşünürəm ki, hakimiyyət geriyyət addımlar atmağa məhkumdur. Azərbaycan dünyanın bir parçasıdır. Bir ölkə dünyadan təcrid oluna bilməz. Hər şeyin bir sonu olmalıdır".

ADP sədri Sərdar Cəlalov səslənən fikirlərin real olmadığını və 2015-ci ildə ölkəmizdə hər hansı siyasi dəyişikliyin olacağına inanmadığını bildirdi: "Demokratiya elə bir anlayış deyil ki, onu planlaşdırasan. Demokratiya bir prosesdir. Ya var, ya da, yoxdur. Demokratiyanı iqtidar başlatdır. Bu, təbii, siyasi prosesdir. Bunların hamısı gülməli söhbətlərdir. Güman etmərəm ki, 2015-ci ildə hansısa dəyişiklik olsun".

□ Cavanşir ABBASLI

- Nazir Elmar Məmmədovun çıxışında 2014-16-cı illərdə Azərbaycandakı vəziyyətlə bağlı tədbirlər planının olduğu vurğulanmışdır. Siz qarşıdakı illərdə demokratiyanın vəziyyəti ilə hansı addımların atılacağını gözləyirsiniz?

- Bizim ulu öndərimiz Heydər Əliyevin gözəl bir sözü var. Onun bütün sözləri gözəl idi, söz yox. O deyirdi ki, demokratiya elə bir prosesdir ki, onun əvvəli var, sonu yoxdur. Bu gün istər Avropada, istər Amerika qitəsində heç bir dövlət deyə bilməz ki, onlar hüquqi dövlətin ən zirvəsinə gəlib çıxıb. Çünki inkişaf getdikcə yeni münasibətlər meydana çıxır, bu münasibətləri tənzimləməlisən. Yəni həyat inkişaf etdikcə müəyyən çağırışlar olur,

ona da cavab verilməlidir.

- Evin tək oğlunun ön cəbhədə hərbi xidmətə aparılmasına siz necə baxırsınız? Bəzən də tək oğullar şəhid olur...

- Bu məsələlər qanunvericilik aktları ilə tənzimlənir. Əgər ciddi zərurət yaranarsa, məsələni müzakirə etmək olar.

- Bəs magistrlərə hərbi çağırışdan möhlət hüququnun verilməsi məsələsi necə?

- O məsələ gündəlikdə deyil.

- Alternativ xidmətlə bağlı qanun haqda nə demək olar?

- Təəssüf ki, biz layihəni Venesuya Komissiyasına göndərsək də, çox uzatdılar və rəy verdilər. Güman edirəm ki, hələ orda bir sıra açıqlaya bilmədiyim məqamlar var ki, üzərində işlənilməlidir.

□ Elşad PAŞASOY

"Mardan Palace" dəki ölüm işinə dair yeni təfərrüatlar

Rza Hacıyevin adı hallanan qətl "ürək tutması" ilə ört-basdır olunur

Gənc xanım Arzu Zeynalovanın əvvəllər səhhətində problemlər olmasa da, ortaya saxta diaqnoz qoymaq istəyirlər; sabiq polis rəisinin bu iş üçün böyük vəsait xərclədiyi iddia olunur

Sabiq polis rəisi Rza Hacıyevin Türkiyədə öldürüldüyü iddia edilən qadınla bağlı araşdırmamız davam edir. Öldürülmüş son məlumatlara görə, R.Hacıyevlə Arzu Zeynalova 7-8 il önce tanış olublar. Həmin vaxt R.Hacıyev Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin rəisi vəzifəsini daşıyıb. Həmin vaxt A.Zeynalovanın 21-22 yaşlı olub. Bu ilin sentyabrında isə A.Zeynalovanın Türkiyədə, məşhur milyarder Telman İsmayılova məxsus "Mardan Palace" otelində meyiti aşkarlandı.

Yayılan xəbərlərə görə, A.Zeynalova həmin otele R.Hacıyevlə gedib. Aralarında yaranmış mübahisə zəminində sabiq polis rəisi qadını döyüb və qadın ölüb. Onun meyiti Bakıya gətirilərək "Qurd qapısı" adlanan qəbiristanlıqda dəfn olunub. Belə məlumat da vardı ki, qadının dəfn xərclərinə R.Hacıyev 8 min manat xərcləyib. Aldığımız son məlumata görə, 1988-ci il təvəllüdü Arzu Qəmbər qızı Zeynalovanın əvvəllər səhhətində problemlər olmayıb. Buna baxmayaraq, onun ölümünü "ürək tutması" diaqnozu ilə ört-basdır edilməsi yönündə iş aparılır. R.Hacıyev bu qətlin təsadüfi ölüm kimi qiymətləndirilməsi üçün bütün imkanlarını işə salıb. Onun bu iş üçün böyük vəsait xərcləməsi də gələn xəbərlər sırasında.

Qeyd edək ki, A.Zeynalovanın yaxınlarından biri redaksiyamıza ünvanladığı məktubda qadının Rza Hacıyevin sevgilisi olduğunu və Türkiyəyə istirahətə gedəcəkləri haqda məlumatlı olduğunu demişdi. Həmin qadın redaksiyamıza göndərdiyi məktubda yazırdı: "Mən hazırda İstanbulda yaşayıram. Arzu Antalyaya getməzdən əvvəl mənimlə telefonla danışdı. Dedi ki, mən Rza ilə Antalyaya gedəcəyəm. Ordan da İstanbula gələcəyəm, görüşərik demişdi. Arzunu o adam öldürüb. Bunu mən bilərəm. Onlar bərabər idilər. Mən "Mardan Palace" hotelindən də məlumat alacağam. O adamın oraya nə vaxt giriş-çixış elədiyini isbatlamağın qarşısı alınır, hər şeyi gizləyirlər. Amma mən bu ölümün gizlinlərinin ortaya çıxmasını istəyirəm".

Polis polkovniki olan R.Hacıyev bu ilin fevralında Neftçala Rayon Polis Şöbəsinin rəisi vəzifəsindən yaş həddi ilə bağlı azad olunaraq təqaüdə göndərilib. O, sonuncu iş yeri olan Neftçala RPŞ-yə Bakının Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin rəisi vəzifəsindən çıxarıldan aylar sonra, 2009-cu ildə təyin olunmuşdu. 2008-ci ildə R.Hacıyevi Sabunçu RPİ-nin rəisi vəzifəsindən evində baş verən müdhiş oğurluğa görə çıxarmışdılar.

Həmin vaxt R.Hacıyevin sürücüsü polis rəisinin ailə üzvlərindən biri ilə evdən qızıl-zinət və xeyli pul götürərək Rusiyaya qaçmışdılar. Sonradan R.Hacıyevin ümumilikdə 1 milyon manatlıq mal-pulunun oğurlandığı bildirildi. Bu hadisənin sorağı ölkə rəhbərliyinə çatandan sonra ən yuxarı səviyyədə R.Hacıyevin tutduğu vəzifədən azad edilməsi istənilmişdi. Arqument kimi isə "öz evini qoruya bilməyən reis rayonu necə qoruya bilər" fikri səsləndirilmişdi.

R.Hacıyev qətlə bağlı xəbəri təkzib etmişdi. O, Türkiyədə sonuncu dəfə bu ilin yazında olduğunu demişdi. Sabiq reis hazırda Bakıda istirahət etdiyini söyləmişdi. Bildirək ki, redaksiyamıza daxil olan məlumata görə R.Hacıyevi Türkiyədə, "Mardan Palace" otelində 24 yaşlı Arzu Zeynalovanı öldürməsi haqda yayılan məlumatlarla bağlı dindiriblər. Hələlik şahid qismində dindirilən sabiq rəisin istintaqa cəlb olunma ehtimalının böyük olduğu da bildirilir.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən R.Hacıyevin iş üzrə dindirilməsi xəbərini təkzib etməmişdilər. Sorğumuza verilən cavabda Rza Hacıyevin istintaqa çağırılaraq dindirilməsi təkzib olunmurdu.

Mövzuya qayıdacağıq.

□ E.HÜSEYNOV

Müsəvat Partiyasının sentyabrın 27-də keçirilmiş son qurultayından sonra partiya daxilində yaranan gərginlik hələ ki aradan qalxmaq bilmir. Son bir həftə ərzində təxminən 10 nəfər gəncin və Tovuz rayon təşkilatının üzvlərinin partiyadan istefa vermələrindən sonra isə mediada Müsavatla bağlı bir ajiotaj yaşanır. Bundan sonra da istefaların olacağı deyilir.

Modern.az saytı dünən məlumat yayıb ki, partiyadakı bu gərginliyi səngitmək, kütləvi istefaların qarşısını almaqdan ötrü çıxış yolu aranıb: "İndiki mərhələdə isə gündəmdə olan ən əsas çıxış yolu kimi İsa Qəmbərin yenidən başqanlıqaya qayıtmasıdır. Partiyadakı mənbə bildirir ki, artıq bu istiqamətdə ciddi müzakirələr gedir. Keçmiş başqanın yenidən rəhbər kimi qayıtması üçün əgər İsa Qəmbər razılığını verərsə, fəvqəladə qurultay keçirilməsi qaçılmaz olacaqdır".

Digər məlumata görə, bu məsələ ilə bağlı keçmiş başqanı razı salmaq hələ ki mümkün olmayıb. Keçmiş başqan İsa Qəmbər yeni başqan Arif Hacıyeva dəstək verir və bu dəstəyini o, Müsavat Məclisinin 11 oktyabrda keçirilən toplantısında çıxışı zamanı açıq şəkildə ortaya qoyub. Lakin adını çəkmədiyi mənbəyə istinadən sayt iddia edir ki, əgər partiya daxilindəki gərginlik səngiməzsə və istefaların daha kəskin xarakter alacağı qaçılmaz olarsa, bu halda İ.Qəmbər geri qayıtmaq məcburiyyətində qalacaqdır.

Müsəvat başqanlığına sabiq namizəd Tural Abbaslı isə bildirdi ki, Müsavatın növbədənəkar qurultayı çağırılacaq. Bunun 6-7 ay ərzində baş tutması gözlənilir. Çünki son qurultayda yarımçıq qalan işləri tamamlamaq lazımdır.

O vurğulayıb ki, partiya nizamnaməsində Müsavatın növbədənəkar qurultayı proseduru nəzərdə tutulub: "Nizamnamənin proseduru qaydalarına görə qurultay nümayəndələrinin üçdə birinin imzası ilə yenidən çağırılabilir. Qurultayda nizamnamə və əsasnamə dəyişiklikləri olmalı idi, hansı ki, ona vaxt çatmadı. Ona görə də yenidən qurultay çağırılıb o dəyişiklikləri etmək qərarına gəldik. Amma məqsəd başqanın dəyişdirilib, yenidən İsa Qəmbərin gətirilməsi deyil".

Müsəvatın Tovuz rayon təşkilatının bütövlükdə istefa verdiyi barədə yayılmış bəyanatın həqiqəti əks etdirmədiyini partiyanın təşkilat şöbəsinin müdiri Rəzəm Əmiraslanov bir daha araşdırma apardıqdan sonra bəyan edib: "Müsəvat Partiyası Tovuz rayon təşkilatının keçmiş sədri Miryaqub Ağamirli "Azadlıq" radiosuna müsahibəsində 400 üzvün istefa verdiyini deyib. Bu tamamilə yalan informasiyadır. Tovuz rayon təşkilatının heç 400 üzvü yoxdur. İstefa verənlərin sayı bir neçə nəfərdir. Qərarı 19 nəfərin qəbul etdiyi iddia olunur. İstefa verənlər heç 19 nəfər də deyil. Rəsmi olaraq 4-5 üzv istefa verib".

Tovuz təşkilatının bütövlükdə istefa vermədiyinə daha bir tutarlı sübut da göstərilə bilər. "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu facebook səhifəsində bildirdi ki, atası, anası, kənddəki qohumları Müsavat Partiyasının Tovuz rayon təşkilatının üzvləridirlər: "Heç biri istefa verməyib, istefa vermək fikirləri də yoxdur. Ümumiyyətlə, Tovuz təşkilatının nominal üzvlərinin 85 faizi istefa verməyib, sadəcə qeyri-fəal vəziyyətdədirlər".

lahdaşlarına qarşı xəyanət etdilər".

Moderator.az-a açıqlama verən Müsavat başqanlığına sabiq namizəd Səxavət Əlisoy isə istefaların bu şəkildə dəyərləndirilməsinin doğru olmadığını

lərinə hansısa nöqsanlara yol verdiyi barədə faktlar aşkarlanacaqsa, Nizamnamə çərçivəsində müvafiq qərar veriləcək".

Müsəvatın yeni başqanı partiya üzvlərini qarşılıqlı ittihamlara son qoymağa çağırıb:

Müsəvatda yeni qurultay

olacağı xəbəri yayıldı

Arif Hacılı istefa verənləri xəyanət etməkdə suçladı

"Mən dəfələrlə bu cür ittihamların dayandırılmasını xahiş etmişəm. Sevinirəm ki, partiya üzvlərinin mütləq əksəriyyəti mənim çağırışıma qoşularaq, birtərəfli qaydada bu cür çıxışlara moratorium qoydular. Ancaq bu məsələlərin özünə də bir faciə kimi yanaşmaq düzgün deyil. Əgər biz demokratik cəmiyyət qurmaq, Müsavatı demokratik üsullarla idarə etmək istəyiriksə, partiya içində olan fikir ayrılıqlarına da plüralizmin təzahürü kimi yanaşmalıyıq. Ancaq kiminsə addımlarında Müsavatın nizamnaməsini pozan məqamlar varsa, bu hərəkətlər barədə müvafiq strukturlara şikayət edilməli və şikayətə obyektiv baxılaraq, müvafiq qərarlar verilməlidir".

A.Hacılı facebookda Q.İbadoğlunu dəstəkləyən partiya üzvlərinin təhqirə məruz qaldığı hər hansı qrupdan xəbərsiz olduğunu, bu qrupların onun adı ilə bağlanmasının heqiqəti uyğun olmadığını vurğulayıb: "Facebookda yüz minlərlə qrup var. Bu qruplar ilk növbədə onları yarananlara məxsusdur. Mən bu yaxınlarda hansı qrupların üzvü olduğumla maraqlandım. Məlum oldu ki, 352 qrupun üzvüyəm və bu qruplar ayrı-ayrı mövzularda tanımadığım adamların adına açılan, bir çoxu mənim marağ dairəmə ümumiyyətlə, uyğun olmayan qruplardır. Təxminən 10 qrupdan çıxdım".

A.Hacılı Müsavatın ayrı-ayrı adamların tərəfdarlarına və qruplara bölündüyü barədə fikirlərlə razılaşmır: "Müsəvatda heç bir namizədin tərəfdarı yoxdur. Mən bu bəyanatı qurultaydan dərhal sonra vermişəm. İndi partiyanın bütün üzvləri vahid komanda şəklində fəaliyyət göstərməlidir və mən düşünürəm ki, yaxın zamanlarda seçki kampaniyası dövründə yaranmış rəqabət əhval-ruhiyyəsi aradan qalxacaq. Mən Müsavat Partiyasını heç vaxt kimlərsə tərəfdarlarına bölməmişəm. 25 ildir siyasətlə məşğulam, heç vaxt "mənim tərəfdarlarım", "mənim komandam" ifadələrini işlətməmişəm. İstər Xalq Cəbhəsində, istər Azərbaycan hakimiyyətində, istərsə də Müsavat Partiyasında fəaliyyət göstərdiyim zaman həmişə çalışmışam ki, üzv olduğum siyasi təşkilatın, siyasi hökumətin vahid komandası olsun".

□ Etibar SEYİDAĞA

Müsəvatın Cəbrayıl rayon təşkilatının sədri İzzət Məmmədli isə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, rəhbərlik etdiyi təşkilatın istefa verəcəyi barədə yayılan xəbərlər kimlərsə qəsdən mediaya ötürdüyü yalan informasiyadır: "Cəbrayıl rayon təşkilatı Müsavatda fəaliyyətini davam etdirir və edəcəkdir. Biz ömrümüzü Müsavata həsr etmişik. Arif Hacılı partiyanın başqanı seçilibsə, nə olacaq? Başqan dəyişib deyə biz əqidəmizi dəyişməliyik? Biz öz əqidəmizdə və partiyamızda qalırıq. Müsavatda sırası üzv kimi də olsa öləne qədər qalmaq fikrim var".

Cəbrayıl RT-nin sabiq sədri, 27 oktyabrda keçirilən qurultayda seçki komissiyasının üzvü olmuş (Qubad İbadoğlunun tərəfdarı kimi) Hamlet Səfiyaxanlı da heç bir istefadan söhbət etmədiyini bildirdi: "Biz Müsavat Partiyasına ideyaya görə gəlmişik, kimdənsə küsüb partiyadan gedəsi deyilik. 22 ildir Müsavatda ömrüm sərf edirik. Müsavat heç kimin şəxsi mülkü deyil və ola bilməz".

Müsəvatın başqanı Arif Hacılı isə qurultaydan sonra onun nəticələrinə etiraz edərək təşkilatdan istefa verənlərlə bağlı özünün facebook səhifəsində yazıb: "İrəli sürdükleri arqumentlərdən asılı olmayaraq Müsavatı tərk edənlər müsəvatçılığa, Rəsulzadənin ruhuna, bu ağır dövrdə Müsavatda qalıb fəaliyyətlərini davam etdirən si-

İqbal Ağazadə xalqı təbrik etdi

Ümid Partiyasının sədri, millət vəkili İqbal Ağazadə dövlət müstəqilliyimizin bərpasının 23-ci ildönümü münasibəti ilə bağlı xalqı təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

“Əziz Soydaşlarım!

Sizi millətin və dövlətin tarixində ən şərəfli və müstəsna hadisə olan 18 oktyabr - Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyinin Bərpası Günü münasibəti ilə səmimi qəlbədən təbrik edirəm.

Azərbaycan xalqının müstəqillik uğrunda mübarizəsi hələ 20-ci əsrin əvvəlindən başlayıb. 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaranıb. 1920-ci il aprel işğalından sonra da mübarizə açıq və gizli şəkildə davam etdirilib. Xalq Cümhuriyyətinin müstəqillik ideyasını xalqın yadda-

şında yaşadan və bu yolda həyatını itirən minlərlə ziyamızın, fikir adamının, vətən fədailərinin mübarizəsi nəticəsində 1991-ci ilin 18

oktyabrında Dövlət Müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktı qəbul edilib. Bu gün xalqımızın həyatında müstəsna əhəmiyyətə malik,

Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazılmış bir gündür. Ömrünü dövlətin azadlığı və müstəqilliyinə həsr etmiş, bu yolda bütün təzyiqlərə, çətinliklərə, ölüm hədələrinə, repressiyalar sinə gərmiş Azərbaycan xalqı üçün müstəqilliyin əhəmiyyətini sözlə ifadə etmək mümkün deyil.

Canını vətənin müstəqilliyi və suverenliyi uğrunda qurban verməkdən çəkinməyən bütün şəhidlərimiz və qazilərimiz həmişə qürur hissi ilə yad edilməlidir.

Çətinliklə qazanılan müstəqilliyi qorumaq, inkişaf etdirmək də hər bir vətəndaşdan daha böyük iradə və məsuliyyət tələb edir. Son dövrlər regionda baş verən proseslər Azərbaycanın müstəqilliyinə təhlükə yaradır və məsuliyyətimizi daha da artırır. Bu səbəbdən bütün soydaşlarımızı Azərbaycanın müstəqilliyinin, suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunması məsələsində məsuliyyətli olmağa və birliyə çağırıram.

Bir daha sizlərin hər birinizi Müstəqilliyin Bərpası Günü münasibətilə təbrik edir, müstəqilliyimizin, azadlığımızın əbədi olmasını arzulayıram”.

**Ümid Partiyasının sədri,
Millət vəkili
İqbal Ağazadə**

Ümid İcra Aparatının toplantısı keçirildi

Oktyabrın 16-da Ümid Partiyasının İcra Aparatının növbəti toplantısı keçirilib. Toplantıda görülən işlərlə bağlı şöbə sədrlərinin hesabatı dinlənilib, qərarların icrası, bələdiyyə seçkilərinə hazırlığın vəzifələri və qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub. Sonda İcra Aparatının rəhbəri Taleh Əliyev şöbə müdirələrinə tapşırıq və tövsiyələr verib.

Ümid Urmiyədə baş verənlərlə bağlı bəyanat verdi

Ümid Partiyası Güney Azərbaycanın Urmiyə şəhərində baş verənlərlə bağlı bəyanat verib. Bəyanatda deyilir:

“Məlum olduğu kimi, oktyabr ayının 16-da Güney Azərbaycanın Urmiyə şəhərinin mərkəzində terror şəbəkələrinin fəaliyyətinə “yox” demək üçün antiterror aksiyası keçirən mülki əhali ilə polis arasında toqquşmalar yaşanıb. Polis tərəfindən xalqa qarşı zor tətbiq edilib. Onlarla soydaşımız həbs olunub, yaralanan var.

Ümid Partiyası bəyan edir ki, Orta Şərqdə baş verən olaylar müstəvisində yenidən baş qaldıran terror hərəkatları bütün sülhsevər insanlar kimi güneyli soydaşlarımızı da narahat etmiş və haqlı olaraq terrorizmə qarşı etiraz səslərini ucaltmışlar. Biz soydaşlarımıza qarşı bu aksiyada həyata keçirilən bütün zorakılıq hərəkatlarını kəskin şəkildə pisləyir və beynəlxalq qurumları baş verənlər qarşısında susmamağa, həbs olunanların dərhal azad olunmasını tələb etməyə çağırıraq”.

Ümid Partiyasının mərkəzi qərargahında partiyanın sədri, millət vəkili İqbal Ağazadənin sədrliyi ilə Rəyasət Heyətinin toplantısı keçirilib. Toplantıda ölkədə, regionda və dünyada baş verən siyasi proseslər, Azərbaycanda siyasi məhbus problemi, bələdiyyə seçkilərinə hazırlığın vəzifələri müzakirə olunub. Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə Rəyasət Heyətinin üzvlərinə tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Ümid Rəyasət Heyəti toplaşdı

Ulamağın latıncası

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Yazının əvvəlində dövlət başçısına müraciət edərək mənə əfv etməsini istəyirəm. Ümid edirəm Mədət müəllim bu ərizəmi Penitentiar Xidmətin saytında yerləşdirəcəkdir.

Düzdür, bunu vaxtıdan qabaq yazılan əfv ərizəsi saymaq olar, ancaq dünyanın işini kim bilir? Mən uzaq-görən adamam. Bu gün toylarda qarmon çalan adam sabah nazir ola bilər. Dünən badalaq vurduğunuz adam bu gün səni yıxıldığı gölməçədən qaldırır, sonra dənəki günü xatırlayıb təzədən suya basar. Həyat belə şeylərlə doludur. Dünya beş gündür, beşi də qara. Hamısı masonların oyunlarıdır. Bizim millət düzələn deyil. Müsavat yüz ilin partiyasıdır. İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir.

Əfvdən söz düşmüşkən, dənən dostlar bunun əsasnaməsini tapıb internetə qoymuşdular. Sən demə, hardasa 12 il qabaq prezidentin əfvi necə istəmək haqda xüsusi sərəncamı olmuşdur. Yəni, bizdə dustaqların necə deyirlər, "sındırılması" prosesi tam qanuna uyğun imiş. Əsasnamədə hər bir detal dövlətçiliyimizə uyğun formada əks etdirilmişdir: ərizəni hansı qələmlə yazmaq olar, neçə sözəndən ibarət olmalıdır, göz yaşları ilə sulamaq vacibdirmi, ərizəni ürək formasında qatlamaq əfvi tezləşdirir və sairə.

Bəli. Güzəl qanundur. Misal üçün, sən demə, ərizə mütləq qırmızı, diyircəkli qələmlə, latın qrafikasının nəstəliq xəttində yazılmalıdır. Ərizədə şeir, rəsm əsəri işlətmək, Eynşteyndən və Belinskiden sitatlar vermək, səni tutan məhkəmə hakiminə Allaha tapşırmaq kimi qanuna zidd xırdalıqlar hamısı öz təsvirini tapmışdır. Buna görə biz əsasnaməni hazırlamaqda böyük zəhmət çəkmiş Əliməmməd müəllimə dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Əslində heç bilmirəm sənədi hansı hüquqşünas yoldaşlar hazırlamışdır, sadəcə, Əliməmməd müəllimə fürsət ikən bir minnətdarlıq imzaladıq, getdi işinin dalıya. Yuxarıda yazdığım kimi, dünyanın işini hardan biləsən? Bəlkə bizim Əliməmməd müəllimə bu minnətdarlığımız 2048-ci ildə Qarabağ ətrafındakı rayonlardan bir qarış torpaq almağımıza səbəb olacaqdır? Alın yazısından qaçmaq olmaz. Bu "2048" oyununu kəşf edənin də başına kvadrat daş düşsün - dənəndən bəri ancaq bu oyunla məşğulam.

İnternet serfinqi zamanı bir maraqlı fakt da tapmışam, istərdim onu dəyərli oxucularımızla bölüşüm.

Sən demə, qədim latın dilində (əslində bunun hamısı qədimdir, indi belə xalq yoxdur, güclü liderləri olmadığı üçün müstəqilliklərini, dövlətçiliklərini, yeraltı keçidlərini, gənclər mərkəzlərini itirərək tarixə qovuşmuşlar) "ulamaq" sözü... "ululu" imiş! İnanılmaz doğmaldır. Hələ bu harasıdır, sanskrit dilində də ulamaq "ululi", qədim ingiliscədə "ule" (bu söz çağdaş ingiliscədə bayquşun adında qalır - "oul"), litva dilində "uluti", yunancada "ololu" şəklində imiş.

Hörmətli oxucular soruşa bilər ki, bunun bizə nə dəxli var, kim necə istəyir, hansı dildə istəyir ulasın, bizim özümüzün çoxlu dərd-sərimiz vardır. Elə deyil, əzizlərim. Biz dərdlərimizin kökünü tapmaq üçün onların qlobal problemlər olduğunu anlamalıyıq. Gördüyünüz kimi, ta qədimdən bütün bəşəriyyət eyni cür ulamışdır. Ata sözü-müzdə deyilən kimi, ulu sözüne baxmayan uluya-uluya qalar.

İnsan belə sirləri öyrəndikcə kamilləşir, yüngülləşir, bir də baxırsan lap uçduğun getdin. Jorji Amadu-nun "Piranyasda möcüzə" hekayəsinin qəhrəmanı kimi. Uzun hekayədir, özünüz tapın oxuyun.

Söz kitabə gəlmişkən, bir maraqlı faktı da yazım. İndiyə qədər dünyada ən çox çap olunan kitab "Bibliya"dır. İkinci yerdə isə "Sion müdriklərinin protokolları" adlı uydurma, yalançı kitab durur. Yəni, hər ikisi əfsanə olan kitablar insanlar arasında populyardır və ikinci kitabın yaranmasında birinci kitabdakı "lənət" in böyük rolu vardır.

Görün necə məzəli, əfsanəvi planetimiz vardır. Siz də dərd çəkirsiniz. Bunun təməli belə qoyulubdur.

Qarabağ ətrafında nə baş verir?

Adam inana bilmir ki, o vaxtdan 20 il keçib. Bəli, Qarabağ problemi kontekstində "böyük siyasi saziş" ifadəsinə ilk dəfə düz 20 il bundan əvvəl - atəşkəs haqqında razılaşma əldə edilərkən təsadüf edilmişdi.

Hələ o vaxt da deyilirdi ki, atəşkəs haqqında razılaşmadan sonra münaqişənin siyasi həlli axtarılacaq və böyük bir sülh sazişi imzalanacaq...

Amma o vaxt bu, mümkün olmadı. Sonrakı illərdə də problemin həlli üçün bir neçə variant təklif edilsə də, bu cəhdlər də yekun nəticəyə - böyük siyasi sazişə gətirib çıxara bilmədi...

Amma bu günlərdə, Minsk Qrupunun həmsədrləri Bakıda olarkən, Azərbaycanın xarici işlər naziri bildirdi ki, onun ölkəsi böyük siyasi sazişin üzərində işə başlamağa hazırdır.

Bunu necə başa düşmək olar? İzahı budur ki, görünür, prinsiplə məsələlərlə bağlı artıq razılaşma var. Amma burada proses belə gedir: Minsk Qrupu təklif hazırlayır və onu hər iki tərəfə təqdim edir.

Təbii ki, təklif hər iki tərəfdən qəbul edildəndən sonra problemin siyasi həllinə yol açılır. İndilikdə isə demək olar ki, hələ ki, bir tərəfin - Azərbaycanın razılığı var.

Əgər belə olmasaydı xarici işlər naziri öz ölkəsinin böyük siyasi saziş üzərində işləməyə hazır olduğunu deməzdi. O ki qaldı Ermənistan, yəqin ki, hər şey Minsk Qrupunun həmsədrlərinin bu ölkədən gətirdiyi xəbərdən asılı olacaq.

Amma Ermənistanda vəziyyət çox mürəkkəbdir. Müxalifət oktyabrın 24-nə böyük bir mitinq təyin edib. Maraqlısı odur ki, Azərbaycanın və Ermənistanın prezidentləri də Fransa prezidentinin vasitəçiliyi ilə bu ayın sonuna qədər görüşməlidirlər.

Belə bir mühüm məqamda Ermənistan müxalifəti belə hesab edir ki, hakimiyyəti dəyişmək üçün indi ən əlverişli vaxtdır. Ermənistanda adətən iş elə olub ki, tərəflər Rusiyanın vasitəçiliyi olmadan sülh anına yaxınlaşanda ölkə daxilində vəziyyət qarışıq - diqqətli oxucu yəqin ki, ən azı 90-cı illərdə bu ölkədə parlamentin gülləboran edilməsini xatırlayır...

İndi də istisna deyil ki, Ermənistan müxalifəti bu dəfə də "enerjisini" Rusiyadan alır. Ona görə ki, müxalifətçilər Avrasiya İttifaqı əleyhinə şüarlar səsləndirsələr də "Qarabağ əldən gəlib!" deməyi də unutmurlar...

Azərbaycana gəldikdə isə, bu ölkədə yalnız ehtimallar və heç bir dəlilə söykənməyən mülahizələr baş alıb gedir. Onların spektri çox genişdir - burada yeddi rayonun azad olunması müqabilində Avrasiya İttifaqına daxil olmaqdan tutmuş Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı hansısa məxfi razılaşma haqqında fikirlərə təsadüf etmək olur...

Amma əsl reallığı heç kim bilmir. Ona görə ki, hakimiyyət cəmiyyəti məlumatlandırmağı vacib hesab etmir, cəmiyyət-

Ermənistan müxalifəti hakimiyyətini dəyişir...

İstisna deyil ki, Ermənistan müxalifəti bu dəfə də "enerjisini" Rusiyadan alır; Azərbaycan iqtidarı isə cəmiyyəti məlumatlandırmağı vacib saymır; ölkəmizdə Dağlıq Qarabağ kontekstində etiraz və ya həmrəylik aksiyası təşkil etməyə qadir olan bir siyasi qüvvə var...

dən yalnız öz hakimiyyətinə inanmaq və bir də itaət etmək tələb olunur...

Amma bir səhər eşidirsən ki, Rusiyanın hərbi gəmiləri Bakı buxtasında. Onlar burada nə edir? Onları bura kim və hansı məqsədlə çağırıb? Bu haqda yalnız ehtimallar səsləndirmək olar - Rusiyanın müdafiə naziri Bakıda olarkən deyildi ki, iki ölkə hərbi dənizçilik sahəsində əməkdaşlığı artırıcaq...

Nə demək olar? Təbii ki, yalnız inanmaq qalır. Həm də eyni sözləri Qarabağ problemi haqqında demək olar. Bu mövzu da bir məşhur rəssamın bir məşhur rəsminə - "qara kvadrat" xatırladır...

Məlum olur ki, Ermənistan müxalifəti Azərbaycan müxalifətini təkcə cəmiyyətə görə deyil, həm də informasiyaya görə üstələyir. Etiraf etmək lazım gəlir ki, bu, həmişə belə olub. Əksər hallarda Azərbaycan cəmiyyəti Qarabağ danışıqlarının detallarını Ermənistanda nəse baş verəndən sonra öyrənib...

Bu da, görünür, onun nəticəsidir ki, Ermənistanda siyasi sistem daha mülayimdir. Hər halda orada 90 faizlik seçki nəticələrinə təsadüf edilmir və bu amilin özü müəyyən göstərici kimi qəbul edilə bilər...

Azərbaycanın siyasi sisteminə isə heç nəzəri olaraq da müxalif fikir üçün yer nəzərdə tutulmur. 1994-cü ildə atəşkəs razılaşmasına etiraz edənlər bağlı hansısa məxfi razılaşma haqqında fikirlərə təsadüf etmək olur...

Amma əsl reallığı heç kim bilmir. Ona görə ki, hakimiyyət cəmiyyəti məlumatlandırmağı vacib hesab etmir, cəmiyyət-

şən də elə budur... Qalan hər şey elə əvvəlki kimidir - lap Qarabağın yiyəsiz qalmış evləri kimi...

Böyük hesabla 20 il bundan əvvəllə müqayisədə dəyi-

□ **Hüseynbala SƏLİMÖV**

Azərbaycanın müstəqilliyi təhlükədə...

Fərrux Məmmədov: "23 illik müstəqillik tarixində Azərbaycanın müstəqilliyi bu qədər təhdid altına düşməmişdi"

Son günlərdə Azərbaycanın müstəqilliyinin təhlükə altında olması ilə bağlı səslənən fikirlər ətrafında yaranan narahatçılıq günbəgün artmaqdadır.

NATO-nun Bakı İnstitutunun prezidenti Fərrux Məmmədov musavat.com-a bununla bağlı öz narahatçılığını bölüşüb. Onun sözlərinə görə, 23 illik müstəqillik tarixində ilk dəfə olaraq, dövlətçiliyimiz belə təhlükə ilə üzləşib: "23 illik müstəqillik tarixində ilk dəfədir ki, Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi, suverenliyi və təhlükəsizliyi bu qədər təhdid altına düşməmişdir. Rusiya ilə aparılan danışıqların nəticəsi bunları deməyə əsas verir. Rusiya rəsmilərinin son səfərləri zamanı Azərbaycan hökumətinin bağlı qapılar arxasında bəzi strateji sənədlər imzalaması və üzərinə bəzi öhdəliklər götürməsi ölkəni işğala aparır. NATO Əməkdaşlıq İnstitutu Azərbaycan hökumətini geri dönməyə çağırmır. Əgər Azərbaycanın Milli Təhlükəsizliyinə təhdid olacaq bir prosesə başlarsa, o zaman Qafqazda yeni siyasi dönmənin başlayacağını şahidi olacağıq".

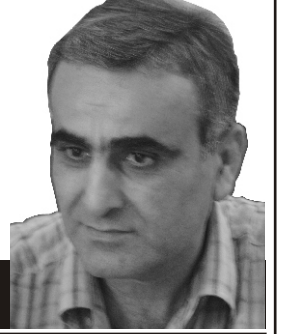
□ **Cavanshir ABBASLI**

Okyabrın 18-i Azərbaycanın ən yeni tarixinin çox mühüm hadisəsinin baş verdiyi gündür. 1991-ci il oktyabrın 18-də Ali Sovet Azərbaycanın müstəqilliyi haqda Konstitusiyaya Aktını qəbul edib. Həmin vaxt SSRİ hələ mövcud idi. Qeyd edək ki, adətən istiqlalçı deputatlar kimi təqdim olunan 43 nəfər oktyabrın 18-də keçirilən seçkilərlə bağlı deyil. Çünki oktyabrın 18-də keçirilən səsvermədə Ali Sovetin 360 deputatı hamılıqla 258 nəfər müstəqilliyə səs verib, yerdə qalanlar isə iclasda iştirak etməyiblər.

Yeri gəlmişkən istiqlalçı deputatların adlarını qeyd edək:
İxtiyar Şirinov, Firudin Cəlilov, Dilərə Əliyeva, Füzuli Axundov, Aydın Məmmədov, Əyyam Musayev, Vəqif Novruzov, Vahid Əhmədov, Ramiz Fətəliyev, Cümşüd

Tahir Əliyev, Rəhim Qaziyev, Tamerlan Qarayev, Eldar Bağirov, Tofiq Qasimov, Məryəm Həsənova, Arif Hacı, Tahir Kerimli, İsmayıl Şıxlı, Yusif Səmədoğlu, Maşallah Abdullayev, Hacıbaba Əzimov, Bayram Bayramov, Hi-

Müstəqilliyimizə ən böyük təhlükə

Zahid SƏFƏROĞLU

zsafaroglu@gmail.com

Azərbaycan, şükürlər olsun ki, öz müstəqilliyinin 23-cü ildönümünə də gəlib çıxdı. Ötən illər ziddiyyətli və taleyüklü hadisələrlə zəngin olsa da, bir yeganə təsəllimiz var: o da budur ki, olduqca həssas və mürəkkəb coğrafiyada yerləşməsinə rəğmənlər, Azərbaycan öz müstəqilliyini qoruyub-saxlamaqda davam edir.

Bir xalq olaraq bu, bizim ən böyük nailiyyətimiz, sərvətimiz sayılmalıdır. O ayrı məsələ ki, 23 illik müstəqillikdən sonra sadəcə xalqın güzəranı ölkənin iqtisadi qüdrətinə, onun sərvətlərinə adekvat deyil, əsrin təxminən 1/4-ə bərabər bir zaman kəsimində ölkədə demokratik idarəçilik hələ də bərqərar olmayıb və s.

Ancaq dərhal etiraf edək ki, suverenliyimizin və müstəqilliyimizin önemi ilə müqayisədə bunlar strateji yox, taktiki məsələlərdir və dövlət sükənəsinə nə vaxtsa ədalətli bir hökumətin sahib çıxması yetər ki, həmin problemlər qısa zamanda yoluna qoyulsun.

Yeni at-araba məsələsi. Ayrı sözlə desək, əgər "atımız" sağlam və işlək vəziyyətdədirsə, yerdə qalan işlər də düzələcək, qaydasına qoyulacaq və mənzil başına çata biləcəyik. Yoxsa ki, "atımız" - müstəqilliyimiz əldən gedəndən sonra "arabamız" - ölkədə demokratiya, rifah kimə lazımdır?

Bəzən belə fikir səslənir ki, əşi, Tacikistan, Türkmənistan da öz müstəqilliyini qoruyub saxlayırsa, Azərbaycanı bunu bacarması niyə də böyük hadisə hesab edilsin? Məsələ də ondadır ki, Azərbaycan Rusiya və Qərb (ABŞ) üçün Tacikistan və ya Türkmənistan dəyəridə dövlət deyil. Tacikistan Moskvanın, Vaşinqtonun nəyinə gərəkdir? Amma Azərbaycan...

Azərbaycan böyük bir regionda Rusiya-Qərb (Amerika) qarşıdurmasının taleyini həll edəcək bir statusa sahibdirsə, illərdir "dava edən fillərin ayağının altında ot olmaq" kimi çox təhlükəli perspektivlə qabaq-qəşərdirsə, digər bu kimi ağır sınaqlarla üz-üzədirsə, o zaman onun öz müstəqilliyini saxlaması gerçəkədən də asan deyil. Hər halda, Tacikistandan, Türkmənistandan qat-qat çətindir.

Sadalanan səbəblərdən Azərbaycan indi sanki 23 il öncəki təhdidlərlə təkrar qarşı-qarşıya gəlib. Müstəqilliyimiz növbəti tarixi və ağır sınaqdan keçməkdədir. Doğrudur, ötən illər ərzində ölkə iqtisadi-energetik müstəqilliyini pis-yaxşı təmin edib. Bir ölkənin öz suverenliyi qoruyub saxlaması üçün bu amilin əhəmiyyəti az deyil.

Ancaq əfsuslar olsun ki, Azərbaycan 23 ildə siyasi müstəqilliyinə tam nail ola bilməyib. Ona görə ki, hələ də ərazisinin 20 faizində Konstitusiyaya və qanunlara qüvvədə deyil. Ərazisində xarici işğalçı qüvvələrin mövcud olduğu dövlətin isə klassik anlamda siyasi müstəqilliyə çatdığını söyləmək yanlışdır.

Ancaq bu gün Azərbaycana ən böyük təhlükə heç də Qarabağ məsələsindən, yaxud Rusiyanın təhdidlərindən qaynaqlanmır - sonucunu iki məsələ enində-sonunda xalqın və hakimiyyətin yekdilliyi ilə çözümlənəcək, buna inanırıq. Ən qorxulu xalqın 23 illik gənc dövlətinə qarşı gizli etinasızlığı, hətta inamsızlığı, bu fonda isə ölkədə Rusiyayönülmü "5-ci kolonçuların" baş qaldırmasıdır.

Xub, belə durumun yaranmasında hakim nomenklaturanın günahı danılmazdır: ölkədə illərdir hökm sürən hüquqi dərəcəli, rüşvət-korrupsiya sisteminin yaratdığı haqsızlıqlar, böyük neft dollarlarının balaca bir zümərənin cibinə axması gerçəkədən, cəmiyyəti bezdirib, qəzəbli edib və yekun olaraq müstəqillikdən əhəmiyyətli dərəcədə iyrendirib.

Azərbaycanı sevməyən, onun müstəqilliyini həzm edə bilməyən müəyyən mərkəli dairələrə də elə bu, lazım deyilmi? Onlar hazırkı durumdan məhəmətlə istifadə edərək, mövcud ağır vəziyyətin Azərbaycanın müstəqillik qazanması ilə əlaqəli olduğu fikrini insanların beyninə yeritməyə çalışırlar. Və nə yazıq ki, buna xeyli dərəcədə nail də ola biliblər. Halbuki, pis mollaya görə məsciddən inciməzlər.

Məsciddən küsməyə. Çünki axundlar gəldi-gedərdi, xalqa qalan isə həmişə məscid olacaq.

Azərbaycan ən yeni tarixinin

əsas hadisəsi

18 oktyabr ölkəmizin ikinci dəfə müstəqilliyini qazandığı gündür

Azərbaycanın müstəqilliyi ilə bağlı 18 oktyabrda qəbul edilmiş Konstitusiyaya Aktı 6 bənddən və 32 maddədən ibarət olub. Konstitusiyaya Aktında Azərbaycan Respublikasının varisi (maddə 2.) elan olunur. Eyni zamanda Azərbaycan xalqı müstəqil, dünyəvi, demokratik, unitar dövlət (maddə 12.) yaradır, bu dövlətin suveren hakimiyyəti

daxili məsələlərdə ancaq hüquqla, xarici məsələlərdə isə yalnız Azərbaycan xalqının azad surətdə razılıq verdiyi müqavilələrdən və sazişlərdən irəli gələn müddəalarla məhdudlaşdırılır".

Azərbaycanın istiqlalçı deputatları isə müstəqillikdən 7 ay əvvəl SSRİ-nin saxlanılması üçün keçirilən referendumla qarşı çıxıblar. Yalnız 43 millət vəkilinin cəsarət nümayiş etdirərək referendum qərarına qarşı çıxaraq müstəqillik tələb ediblər.

Nuriyev, Məmməd Xələfov, Etibar Məmmədov, Nəriman Həsənzadə, İsa Qəmbər, Sabir Rüstəmxanlı, Tofiq Bağirov, Mürşüd Məmmədli, Şadman Hüseynov, Faiq Baxşəliyev, Mirmahmud Fətəyev, Ədalət Rəhimov, İsgəndər Həmidov, Mətləb Mütəllibov,

ran Kerimli, Heydər Əliyev, İbrahim İbrahimli, Allahverdi Həsənov, Sülhəddin Əkbər, Şahmərdan Cəfərov, Fərəc Quliyev. Bu şəxslərin 14-ü dünyasını dəyişib. Bir neçə nəfər ölkəni tərk edərək xaricdə yaşayırlar.

□ KƏNAN

"Putinlə pisdir, onsuz daha da pis olacaq"

Alman qəzeti Putindən sonrakı Rusiya mövzusunda yazdı

"Süddeutsche Zeitung" Putindən sonrakı Rusiya ilə bağlı təhlil yazısı hazırlayıb. Yazıda diqqət çəkən bəzi məqamları sizlərlə bölüşürük.

"Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra bu nəhəng ölkənin sahib olduğu ən yağlı tikələr Rusiyanın nəzarətinə keçdi. Ancaq Sovet İttifaqından Rusiyaya eyni zamanda ən təhlükəli şeylər də miras qaldı. Hazırda keçmiş Sovet ölkələri dövlət quruculuğu ilə məşğuldur. Öz dövlətlərini möhkəmləndirməyə çalışırlar. Ukrayna nümunəsi göstərir ki, dövlət quruculuğu o qədər də hamar getmir. Ortaya maneə olaraq bəzən ciddi amillər çıxır. Rusiya isə artıq 25 ilə yaxındır ki, keçmiş SSRİ məkənində dominant olmaqda davam edir. Güclənməyə və beynəlxalq siyasi arenada "Soyuq Müharibə" dövründəki məğlubiyyətin nəticələrindən kənarlaşmağa çalışır".

"Rusiyada çoxları elə zənn edirdi ki, dünyada enerjiyə aşırı ehtiyacın yaranmasından istifadə edərək ciddi dəyişikliklərə nail olmaq olar. Məğrur şəkildə ayaq üstə dayanmaq üçün gözəl fürsət yaranmışdı. Ancaq Vladimir Putin üçüncü dəfə prezident seçildikdən sonra bəlli oldu ki, o, Rusiya iqtisadiyyatının modernləşdirilməsi fürsətini əldən verib...

Ukraynada baş verən hadisələr Rusiyanın gücünü yox, gücsüzlüyünü göstərir. Bu fakt bir daha əyani şəkildə nümayiş etdirdi ki, Rusiyanın kobud gücdən başqa yaxın qonşularını öz təsir dairəsində saxlaması üçün başqa bir vasitəsi yoxdur", alman qəzeti yazır.

"Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi investisiya mühitinə əlavə problemlər yaratdı. İqtisadi böhrandan əvvəl də Rusiya iqtisadiyyatı müsbət inkişaf tendensiyaları ilə zəngin olmağışdı. İndi isə vəziyyət daha pisdir və getdikcə pisləşəcəyi də kimsəyə sirsir deyil. Mənfii dinamika ortadadır. Rubl alıcılıq qabiliyyətini sürətlə itirir, inflyasiya yüksəlir, iri kapital Rusiyadan kənara axır. Üstə-

lik neftin qiyməti də kritik həddə aşağı düşməkdədir. Əgər nəzərə alsaq ki, Rusiya büdcəsinin ən azı yarısı məhz neft satışından gələn vəsaitlər hesabına formalaşır, bu ölkənin perspektivi xeyli dumanlı görünür". Təhlil yazısında o da vurğulanır ki, prezident Putin həmişə xüsusi məmnunluqla qeyd edirdi ki, o, Rusiyanı 90-cı illərin xaosundan qurtardı. Enerji qiymətlərinin aşağı qiymətləri bu xaosa təkən vermişdi. Yüksək inflyasiya və ucuz rubl Rusiyanı bataqlığa dartıb aparırdı. Qəzetin qənaətinə görə bütün bu mənfii amillər yenidən Rusiyanı öz ağışına almaqdadır.

Qəzet Rusiyanın daxili həyatında baş vermiş önəmli mə-

qamlara da diqqət ayırır: "Rusiya vətəndaşları üçün vəziyyət daha bədbin görünür. Hökumət bütün üsullarla vətəndaş cəmiyyətinin işartılarını sıradan çıxarıb, 2011 və 2012-ci illərdəki seçki saxtakarlıqlarını ört-basdır etmək üçün Putin başqa yol tapa bilmədi. Nəticədə Dövlət Duması repressiv qanunlar qəbul etməli oldu. Rusiyanın xüsusi xidmət orqanları isə yad fikirli vətəndaşlara qarşı qorxu doğura biləcək vasitələri işə saldılar. Rusiyada demokratiya istəyən qüvvələr arasında parçalanma yaratmaq üçün müxtəlif tərziylər həyata keçirildi". Yazıda o da vurğulanır ki, Rusiya elə bir ölkədir ki, orada hakimiyyət dəyişikliyi bir qayda olaraq qəfilən baş verir. Putinin şəxsiyyətinə pərəstiş amilinin arxasında Rusiyada tarixən mövcud olmuş iqtidara inamsızlığı ört-basdır etməyə çalışırlar. Bu isə bəzən təlatümlərə gətirib çıxarır.

Yazının sonunda deyilir ki, bütün bunlara rəğmənlər Putinin iqtidardan getməsi Rusiyaya yaxşı heç nə vəd etmir. Çünki ortada elə bir alternativ qüvvə yoxdur ki, bu ölkədə azadlıq və demokratiyanın inkişafına xidmət edə bilsin. Rusiyada mövcud olmuş bütün mütərəqqi qüvvələr demək olar ki, məhv edilib, yerdə qalan marginal qruplar da sıradan çıxarılmadıdır. Belə bir fonda Putinin gedişi Rusiya üçün fəlakət olardı.

□ Elbəy HƏSƏNLI

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Qarabağ

MDB-nin Minsk sammitində Ermənistan rəsmən Avrasiya İqtisadi Birliyinin (AİB) üzvü oldu. Əslində Birliyə daxil olan digər 3 ölkə ilə heç bir quru, dəniz əlaqəsi, bütövlükdə isə iqtisadi dəyəri olmayan işğalçı ölkənin yeni təşkilata qoşulması heç nəyi dəyişmir. Sadəcə olaraq Moskva "mən harda, satellitlərim də orda" məntiqi ilə hərəkət etdiyindən İrəvanın AİB-dən imtina eləməsi heç vaxt mümkün deyildi.

Beləcə, Ermənistan daha möhkəm boyunduruqla öz ağasına bağlanmış oldu. İndi o, Rusiyanın ovucunun içindədir. Bir sıra analitiklər bu səbəbdən Kremlin bundan sonra Ermənistanla "xırda pul" kimi daha rahat davranacağını proqnoz edirlər. Söhbət təbii ki, Azərbaycanı tovlayıb AİB-ə qoşmaq üçün ermənilərin "xidmətlərindən", ənənəvi "erməni kartı"ndan gedir.

Əlbəttə ki, Azərbaycanı şirnikləndirməkdən ötrü Rusiyanın Ermənistanı işğal elədiyi bir neçə rayonu boşaltdırmanı nəzərdə tuturuq. İndi bu iş Moskva üçün qat-qat asan reallaşa bilər, nədən ki, təcavüzkar ölkə qeyd etdiyi kimi, öz "müstəqilliyi" tarixində heç vaxt olmadığı qədər Rusiyadan siyasi-hərbi asılılıqdadır.

Bu mənada əslinə qalsa, Ermənistan Putinin Avrasiya layihələrinə qoşulmaqla, Kremlə daha da yaxınlaşmaqla Qarabağ və təhlükəsizlik məsələlərində yeni və xüsusi bir üstünlük əldə eləməyib. Əksinə, Azərbaycanla bağlı Kremlin daha sərt təzyiqlə ehtimalı ilə üzleşib. Artıq vurğulandığı kimi, Ermənistanın Azərbaycan qədər Rusiya, AİB-dən ötrü elə bir mühüm iqtisadi dəyəri yoxdur ki, ondan istifadə edib Moskvanın təzyiqlərinə müqavimət göstərsin.

Bununla belə, bəzi təxminlərə görə, Sərkisyan daxildə ciddi etirazlarla üzleşməmək və

öz hakimiyyətini qorumaq üçün müəyyən mənada Putinin "üzünə ağ olmaq" zorunda qala bilər.

"Sərkisyan Putinin qıcıqlandırır. Bizim Moskvadakı qaynaqlarımız deyir ki, Sərkisyanın qeyri-sabitliyi Rusiya prezidentini qıcıqlandırır". Bunu xarici siyasət, təhlükəsizlik və beynəlxalq əlaqələr sahəsində tanınmış amerikalı ekspert Ariel Koen deyib. Onun sözlərinə görə, Putinə Ukrayna konfliktini Qarabağ nizamlanması ilə kompensasiya eləmək lazımdır: "Başlanğıc üçün vacibdir ki, Azərbaycan qərbyönlü mövqeyindən uzaqlaşsın. Bundan ötrü isə vacibdir ki, Ermənistan işğal altındakı bir neçə rayonu qaytarsın və sonra isə məsələnin real həllinə yaxınlaşsın. Strateji hədəf - Azərbaycanın AİB-ə qoşulmasıdır. Bunun üçünsə Rusiya Dağlıq Qarabağı Azərbaycana qaytarmalıdır. Əks təqdirdə Bakı siyasi oriyentasiyasını Moskvaya dəyişməyəcək. Sərkisyan və onun Qarabağ klani isə bu sənari önündə maneə kimi görünür".

Politoloqun dediyinə görə, Putin bu məsələni Sərkisyanla müzakirə edib, lakin sonuncunun güzəştisizliyi onu güclü şəkildə qıcıqlandırır.

Proseslərin hara apardığını və Rusiya tərəfdən təzyiqlərin artacağını anlayan rəsmi İrəvan isə altdan-altdan Qərbdən "istinadgah" tapmağa çalışır. Mə-

Ermənistan Qarabağa görə nonsens durumda

İşğalçı ölkə Rusiyaya yaxınlaşdıqca onun problemi öz xeyrinə həll etmək imkanları artmaq əvəzinə azalır; altdan-altdan Qərblə münasibətləri düzəldəcəyi barədə anonslar edən İrəvan özünə yeni arbitr axtarışındadır...

sələ, bu arada belli olub ki, Avropa Parlamentində ermənipərəst "Dağlıq Qarabağ qrupu" fəaliyyətə başlayıb.

Xəbərdə deyilir ki, oktyabrın 15-də Avropa Parlamentində fəaliyyətdə olan "Ermənistanın Avropadakı dostları" tərəfindən "Dağlıq Qarabağ qrupu"nun təqdimatı olub. Bu qrup Avropa dövlətlərinin Qarabağ ərazisində yayılmasına yardım edəcək. Ərazidə vətəndaş cəmiyyətinin və demokratiyanın inkişafına təkən verəcək.

Agentlik bildirir ki, bəzi deputatlar elan olunmuş qrupa daxil olmağa hazır olduqlarını bəyan ediblər. Bu qrupa isə Avropa Demokratlar Partiyasından Frank Enqel rəhbərlik edir. Qrup Avropanın siyasi mərkəz-

qin ki, rəsmi Bakı bu olaya münasibət bildirəcək.

Xatırladaq ki, Avropa Parlamenti Qarabağla bağlı olduqca ədalətli, Ermənistanı işğal elədiyi Azərbaycan torpaqlarından dərhal çıxmağa çalışan qətnamə qəbul edib. Təəssüf ki, digər mötəbər beynəlxalq təşkilatların analoji sənədləri kimi bu qətnamə də yerinə yetirilməmiş qalır. Bunun bir səbəbi də ermənilərin xaricdəki lobbisi təşkilatlarıdır. Rəsmi Bakı bu sahədə tilsimi tezliklə qırıb vəziyyəti öz xeyrinə dəyişməyə, Qarabağın Fələstin məsələsinə çevriləcəyi ehtimalı güclənə bilər.

"ABŞ Rusiyaya münaqişənin təkbəşinə həllinə imkan verməyəcək"

Zahid Oruc: "Vasitəçilər artıq taktikalarını dəyişiblər..."

Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin bu ayın sonuna, Parisdə nəzərdə tutulan görüşün nəticələri ilə bağlı nikbin bəyanatlar çoxalıb. Son olaraq Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov bu mövzuda danışıqların hətta "Böyük Sülh Sazişi" üzərində işləməyin vaxtı çatdığını söyləyib.

Bir sıra ekspertlər də Fransanın prezidentini Fransua Ollandın vasitəçiliyi ilə baş tutacaq Paris görüşünü nizamlama prosesində hansısa "ayırıcı xətt" kimi qiymətləndirir, Qərbin nəhayət ki, münaqişənin həllində fəallığı öz əlinə alması, Rusiyadan önə keçməsi üçün mühüm məqam sayırlar. Ehtimallara görə, prob-

lemnin həllini irəli aparmaq üçün Paris görüşü daha münbit platforma rolunu oynaya bilər.

Təbii ki, Rusiya da boş durmayıb və prosesi diqqətlə izləyir. Eyni zamanda təşəbbüskarlığın Qərbin əlinə keçməməsi üçün öz planlarını qurur. Bu planlarda əsas yer şübhəsiz ki, Kremlin satelliiti Ermənistanla

ayrılıb. Moskva yüzdə yüz əmindir ki, istənilən "fors-major" vəziyyətlərdə məhz işğalçı ölkənin əli ilə Qərbin sülh anlaşmasını, yaxud "Böyük Sülh Sazişi"ni poza biləcək.

Hərçənd, ixtilafın həlli erməni tərəfinin də maraqlarına cavab verir. Çünki erməni toplumunda və siyasi dairələrində də artıq möhkəm əminlik hasil olub ki, Rusiya Dağlıq Qarabağ probleminin həllində maraqlı deyil, onu yalnız Azərbaycanla Ermənistanı öz siyasi-hərbi nüfuz dairəsində saxlamaq düşündürür. Ancaq təəssüflər olsun ki, belə bir dərk hələ ki, münaqişəyə yanaşmada real olaraq özünü göstərmir. Təcavüz-

Zahid Oruc

kar ölkə məsələyə yanaşmada maksimalist, güzəştisiz mövqeyini saxlayır. Sadalanan amillər sözsüz ki, Paris danışıqlarının əhəmiyyətini azaldır...

"Elmar Məmmədovun son bəyanatı göstərir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı danışıqlar yeni bir mərhələyə qədəm qoyur". Bu barədə salamnews-a açıqlamasında deputat Zahid Oruc deyib. O, qeyd edib ki, 13 il ərzində aparılan bütün məxfi danışıqların iflas uğramasının bir neçə səbəbi olub.

Z.Orucun sözlərinə görə, "Böyük Sülh Sazişi"ni hazırlayan vasitəçilər artıq taktikalarını dəyişiblər: "Yeni onlar Dağlıq Qarabağın Ermənistanla əlaqəsi, köçkünlərin geri qaytarılması, Azərbaycanın unitar quruluşuna xələf gətirməyən birgə yaşayış modeli və s. elementlərdən ibarət böyük razılışma sənədini hazırladıqdan sonra əsas konflikt doğuran müddəaları saxlamaq istəyirlər. Con Kerrinin Uels görüşündə iki dövlət başçısını görüşdürməsi isə göstərdi ki, Ağ Ev Qarabağı

Rusiyanın təkbəşinə həllinə imkan verməyəcək və qərbin Ukraynadakı məğlubiyyətinin əvəzini çıxmaq üçün Qafqazda yeni aktiv planların icrasına başlayacaq".

Z.Oruc əminliklə bildirib ki, Fransua Ollandın sonrakı barak Obamanın dövləti ilə Vaşinqtonda prezidentlərin görüşü baş tuta bilər: "Əgər Rusiya geosiyasi planları fonunda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tam, yaxud qismən ödəyən şərtləri ortaya qoysa, qərb bunu Cənubi Qafqazdan sıxışdırıb çıxarılması kimi qəbul edəcək və Kremlə qarşı tərbiyəyə başlayacaq. Unutmamalıyıq ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllini nəzərdə tutan "Böyük Sülh Sazişi", iki xalqın referendumundan keçib razılışdırılarsa da, onun icrası 10 ildən az olmayan bir zamanda gerçəkləşdirilə bilər. Elmar Məmmədovun açıqlaması belə bir zərurəti ortaya qoyur ki, məxfi danışıqları xalqa açmaq və yeni şəraitdə dövlətin atacağı addımlara dair milli fikri hərəkətə gətirmək son dərəcə vacibdir".

MÜSAVAT

Son səhifə

N 257 (5966) 18 oktyabr 2014

Evakuator aparmasın deyə 20 saat maşının içində qaldı

Moskvalı sürücü Konstantin Altuxov maşınını evakuasiya edib cərimə meydançasına aparmasın deyə onun içində düz 20 saat qalıb. Bununla da sosial şəbəkənin qəhrəmanı olmağı başarıb. Amma hökumət maşının üzərində cərimələrin çox olduğunu əsas götürərək, onun evakuatorla aparılmasına, sürücünün də qeyri-adekvat davranışlara görə tibbi baxışdan keçirilməsinə qərar verib. Maşını evakuatorun kuzasına yerləşdirəndə artıq sürücü də özünü onun içinə atmağı başarıb. Qanuna görə, evakuator içində sürücüsü olan maşını evakuasiya etmək hüququna malik deyil.

Bu müqəvva hamını şoka salır

Türkiyənin Aydın şəhərində yaşayan 21 yaşlı Abdullah Akdam köhnə geyimlərdən istifadə edərək müqəvva hazırlayıb. Akdam müqəvva adamı balkon divarına oturaraq yoldan keçənlərin ürəyini ağzına gətirib. 21 yaşlı gənc deyib ki, bu ideya onun ağlına yazır. Onur Akbudağın "Çim Adam" adlı hekayəsindən sonra gəlib: "Köhnədikləri üçün geyinmədiyim şalvar, ayaqqabı və kəmərimi zibilliyə atmağa ürəyim gəlmədi. Onları istifadə edə biləcəyim bir icad etmək istədim və müqəvva hazırladım. Bel hissəsindən yuxarısı olmayan və sanki balkonda oturmuş ədəs daşıyan müqəvva görünəni ilk anda çəldirir. Görənlər onun şəklini çəkir. Növbəti müqəvva qız fiquru olacaq. Köhnə əşyalarımızı zibilliyə atmaq yerinə onları geri qazana bilərik".

Kolanı tərgitdi, 60 kilo arıqladı

İngiltərənin Birmingham şəhərində yaşayan Lisa McKay (24) yaxın vaxtlara qədər hər gün tam 20 butulka Kola içirmiş. Gecə 4-də yuxusundan oyanaraq Kola içməyə başlayan McKayın bu asılılığı ucbatından 120 kiloya qədər kökəlib. Çəkisi üzündən təyyarədə iki nəfərlik oturmaq bileti almaq məcburiyyətində qalan, yeriməyə çətinlik çəkməyə başlayan gənc qadın mədəsinə qandal taxdırıb. Kilolarından xilas ola bilmək üçün əməliyyat olduğunu söyləyən McKay deyib ki, əməliyyatdan sonra evə kola alınmasını qadağan edib. Gənc qadın kola içdiyi dövrlərdə daha çox acdığı, artıq belə bir problemi də qalmadığını dedi.

Batareyaya ilə işləyən çətir

Çinli bir alim insanların öyrəşdiklərinin əksinə olan bir çətir hazırlayıb. Bildiklərimizdən çox fərqli bir görüntüyə sahib olan bu çətir ventilator kimi insanın başının üstündə bir hava axını yaradır və bunun sayəsində islanmağa mane olur. "Kickstarter.com" saytıdan toplanan yardımlarla hazırlanan "havalı çətir" üçün indidən sifarişlər verilir. Qiyməti 118 dollar olan bu çətirin 3 fərqli tipi var. "Air umbrella" adı verilən bu çətir leysan yağış olmadıq zaman iki nəfəri, xəfif yağış zamanı isə daha çox adamı islanmaqdan xilas edir. 24 dekabra qədər bu çətir üçün pullar yığılacaq. 10 min dollar hədəfi ilə yola çıxan çətir üçün indidən 25 min dollar yığılıb. Amma bu çətirin mənfi cəhətləri də var. Çünki onun bateriyası cəmi 30 dəqiqəlikdir. Bundan başqa, qələbəlik bir küçədə bu çətirlə yeriyəndə yanınızdan keçən insanları islatma ehtimalınız da yüksəkdir. Səslə işləyən çətirin yaradıcısı Çuan Vanq deyir ki, bu səs yağış səsinə yüksək deyil. Çətir 2015-ci ilin dekabr ayında bazara çıxacaq.

Köhnə maşınını 50 min dollara təzələdi

Amerikalı bir qadının 50 min dollara yaxın xərc çəkdiyi 1955-ci il model maşın bursalı bir ustanın əli ilə yenidən həyata qayıdıb. Usta deyib ki, maşın onların əlinə düşəndə ələ gələn vəziyyətdə olmayıb. Amma usta Ersöz də bu maşını hamının bəyəncəyi vəziyyətə gətirmək üçün əlavə 50 min dollar xərc çəkib. Maşın amerikalı bir qadın üçün yenidən yığılıb: "Amerikalı bir xanımın xəyalında belə bir maşın var imiş. O da köhnə maşını bizə yollayıb, onu həyata qaytarmağı xahiş edib. Bu cür maşınların qiymətini biz müəyyən edə bilmərik. Axtaran tapa bilməz, satmaq istəyənlər isə sata bilməz. Məsrəfi 50 min dollardan yuxarı oldu. Döşmələrdən, iç dizaynına, rəngindən qapı qolaltına qədər müştərimizin arzusuna görə özəl olaraq hazırlanıb. İl yarımdır bu maşınla məşğuluq. Ən qısa zamanda hazır edib Amerikalıya yollayacağıq".

QOÇ Oktyabrın ən maraqlı günlərindən birini yaşayacaqsınız. Uğurlu hadisələrlə rastlaşacağınız qaçılmazdır. Saat 16-18 arası riskli işlərə girişməyin. Əks təqdirdə uduzacaqsınız.

BUGA - Bu gün planetiniz olan Venera aktivləşdiyindən sevincdirici məqamlarla rastlaşacağınıza şübhə etməyin. Yeniləmiş sevgi əlaqələri, təzə tanışlıqlar ovqatınızı xeyli yüksəldəcək.

ƏKİZLƏR - Ötən günlərin gərginliyi xeyli səngiyəcək. Bu səbəbdən də passiv fəaliyyət göstərməməli, əsas diqqətinizi ideal planların reallaşmasına yönəltməlisiniz. Ehtiyac sahiblərinə səxavət göstərin.

XƏRÇƏNG - O qədər də düşərli təqvim deyil. Hissələrinizi cilovlayın, kənar təsirlərə əldə olmayın. Sizə qarşı amansızlıq etmək istəyənlər hər kəsə sərt mövqe göstərin. Sevgidən ilham alın ki, mövcud gərginliyiniz ərisin.

ŞİR - Xoş təsadüflərlə zəngin bir gün yaşayacaqsınız. Bu işə ovqatınızı xeyli yüksəldəcək. Əgər hər addımda Tanrı qüdrətinə arxalansanız, gözəl məqamlarınız bol olacaq. Yalan vəd verməyin.

QIZ - Bu təqvim bütünlüklə istirahətə həsr edin. Fiziki işlərdən nə qədər uzaq olsanız, bir o qədər rahatlıq tapacaqsınız. Yaxşı olar ki, pul problemləri barədə düşüncədən. İş müzakirələri də səmərəlidir.

TƏRƏZİ - Hiss olunur ki, darıxdırıcı günlər yaşayırsınız. Bu xoşagəlməzliyi dəf etmək istəyirsinizsə, müxtəlif ünvanlara baş çəkin. Hətta büdcənizdən asılı olaraq səfərə də çıxabilirsiniz.

ƏQRƏB - Bu gün üçün pul əldə etmək müşkül məsələdir. Odur ki, bu barədə baş sındırmayın. Əsas diqqətinizi münasibətlər zəmininə yönəldin. Bəzi mübahisələriniz gözlənilir. Hər sözə ciddi yanaşmayın.

OXATAN - İxtiyarınıza verilən bu ərəfə ilk növbədə gələcək planların reallaşdırılması üçün səmərəlidir. İşgüzar sövdələşmələr, müzakirələr əhəmiyyətlidir. Saat 18-dən sonra ünsiyyətdə ehtiyatlı olun.

OĞLAQ - Astroloji göstəricilər bu gün üçün nəzərdə tutduğunuz perspektivlərin həyata keçəcəyini bəyan edir. Əgər səhhiyyəni qorumağı bacarsanız, bu tövsiyələrə əməl edə bilərsiniz. Geyiminizə fikir verin.

SUTÖKƏN - Belə bir günü evdən kənardə keçirməyiniz məqsədə uyğun deyil. Yalnız bu halda xoşagəlməzliklər olmayacaq. Bütün planlarınızı başqa vaxta salın və hər mənada səbrli olun.

BALIQLAR - Ümumi çalılarına görə, qənaətbəxş ərəfədir. Darıxmağınızın səbəb ola bilən hər hansı hadisə baş verməyəcək. Ulduzlar maddi gəlir üçün yaxşı imkan qazanaçağınızı da bildirir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Akula 13 yaşlı qıza hücum etdi

Avstraliyanın ştatı Yeni Uelsdə 13 yaşlı qız serfinqlə məşğul olarkən akulanın hücumuna məruz qalıb. Kirra Bell Olsson adlı qız saat 06.30 radələrində çimərliyə gedib. Məktəbli suda olanda hiss edib ki, kimsə onun sol ayağından yapışdı. O, düşüb ki, bunu edən dostlarından biridir və yardım çağırmağa başlayıb. Bundan sonra akula onu buraxıb. Bunu qızın atası danışdı. Onun sözlərinə görə, geyindiği hidrokostyum qızın ciddi travma görməsinin qarşısını alıb. Qızın sinif yoldaşları onun sudan çıxmasına yardım edəndən sonra xəstəxanaya çatdırılıb. Lenta.ru xəbər verir ki, hücum edən akulanın uzunluğu 1 metrə yaxın olub.

Səhifəni hazırladı: NƏZRİN

Təsisçi: Rəuf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
EİSAD MƏMMƏDLİ
Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.600

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.